आर्थिक वर्ष २०७९/ २०८०को

लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण प्रतिवेदन

सिद्धार्थनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही

लुम्बिनी प्रदेश, नेपा

लैससास परिक्षण प्रतिवेदन २०७८/०७९

प्रतिलिपि अधिकार © २०२३

प्रकाशक
सिद्धार्थनगर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
सिद्धार्थनगर, रुपन्देही
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
फोन: +977 – ०७१-५७०२९२, ५७०३५५, ५७०९०८, ५७४५६०, ५८७९०८
ईमेल: siddharthanagar.municipality@gmail.com
वेवसाईट: www.siddharthanagarmun.gov.np

सहयोग:
प्रदेश सुशासन केन्द्र, लुम्बिनी प्रदेश, नेपालगंज, बाँके
प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम

सहजीकरण: *नवजीवन मिडिया सर्भिसेज प्रा.लि., काठमाण्डौ*

विषय सूची

परिचय खण्ड 1
१. पृष्ठभूमी 1
२. अध्ययनको महत्व 3
३. लैससास परीक्षणको उद्देश्यहरु 3
४. लैससास परीक्षणले समेटने क्षेत्रहरु 4
५. लैससास परीक्षणको विधि र तरिका 5
५.१ तयारी चरण 5
५.२ कार्यान्वयन चरण 6
५.२.१ प्रारम्भिक सूचना संकलन 6
५.२.२ लक्षित वर्गसँग छलफल 6
५.२.३ कार्यशाला संचालन 6
५.२.४ स्वोट (SWOT) बिश्लेषण 6
५.२.५ सूचकहरुमा अंकभार प्रदान 7
५.२.६ माकुरी जालो तयारी 7
५.२.७ लैससास परिक्षण पश्चात आगामी कार्ययोजना तयारी 7
५.३ प्रतिवेदन चरण 7
६. लैससास परीक्षणका सहभागीहरु 7
तथ्यांक प्रस्तुतीकरण खण्ड 9
७. तथ्यांक प्रस्तुतीकरण र व्याख्या 9
बिश्लेषण खण्ड 11
८. लैससास परीक्षण विश्लेषण औजारहरु 11
९. तथ्याङ्कको तुलनात्मक अध्ययन तथा बिश्लेषण 11
मुख्य उपलब्धी 13
१०. लैससास परीक्षण विधिबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेसीकारणको अवस्था 13
१०.१ परीक्षण पश्चात् प्रमुख सूचकहरुले प्राप्त गरेका अंकहरुको लेखाजोखा 13
१०.२ लैससास परिक्षण नतिजाको माकुरे जालो 14
११. गाउँपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका सबल पक्ष र सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरु 16
१२. लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण विकास कार्ययोजना 21
१३. निश्कर्ष 25
१४. सुझाव 25
अनुसूचीहरु 27
अनुसूची १: सहभागीहरुको नामावली 27
अनुसूची २: सूचकहरु, मापनका अवस्था र प्राप्त अंकभार 29
अनुसूची ३: लैससास परिक्षण कार्य तालिका 100
अनुसूची ४: लैससास परिक्षण कार्यक्रमक तस्विरहरु 101

तालिका सूची

तालिका नं. 1: लैससास परिक्षणका क्षेत्र र उपक्षेत्रहरु....4
तालिका नं. 2: लैससास कार्यान्वयन समितिको विवरण....5
तालिका नं. 3: लैससास परिक्षण कार्यदलको विवरण....5
तालिका नं. 4: लैससास परिक्षण कार्यक्रमका सहभागी विवरण....7
तालिका नं. 5: तथ्यांकको तुलनात्मक अध्ययन तथा बिश्लेषण....11
तालिका नं. 6: प्रमुख सूचकहरुले प्राप्त गरेका अंकहरुको लेखाजोखाको विवरण....13
तालिका नं. 7: उपक्षेत्रगत सूचकहरुले प्राप्त गरेका अंकहरुको लेखाजोखाको विवरण....13
तालिका नं. 8: गाउँपालिकामा लैससासका सबल र सुधारात्मक पक्षहरु....16
तालिका नं. 9: गाउँपालिकामा लैससासका सबल र सुधारात्मक पक्षहरु....21

परिचय खण्ड

१. पृष्ठभूमी

नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैङ्गिक विभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछूतको अन्त्य गर्ने तथा आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने संकल्प गरिएको छ । छुवाछुत तथा भेदभाव बिरुद्धको हक, धार्मिक स्वतन्त्रताको हक, भाषा तथा संस्कृतिको हक, महिला, वालवालिका, दलित आदीको हक, सामाजिक न्यायको हक, ज्येष्ठ नागरिकको हक, सामाजिक सुरक्षाको हक लगायतका मौलिक हकहरु संविधानमा व्यवस्था गरिएको छ । महिलाको हक सम्बन्धी धाराले समान वंशीय अधिकार, सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी अधिकार, राज्यका सबै सरकारमा सहभागिता हुने अधिकार, सम्पत्ति तथा पारिवारीक मामिला सम्बन्धी अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदको व्यवस्था गरेको छ । त्यसरी नै संविधानमा महिला बिरुद्ध हुने अन्य हिंसाजन्य कार्यहरुलाई कानून बमोजिम दण्डनीय हुने व्यवस्था गरेको छ ।

समानताको हक अन्तर्गत सामाजिक र सांस्कृकित रुपले पछाडि पारिएका समुदाय समेतको संरक्षण, सशक्तिकरण र विकासको लागि संविधानले विशेष प्रावधानहरुको थप व्याख्या गरेको छ । सामाजिक न्यायको हकले राज्यका हरेक सरकारहरुमा समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सिद्धान्तका आधारमा जनताको सहभागिताको अधिकारको व्यवस्था गरेको छ । राज्यका नीतिहरुमा सामाजिक न्याय र समावेशीकरण सम्बन्धी नीतिहरु सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक न्याय प्रदान गर्दा सबै लिङ्ग, क्षेत्र र समुदाय भित्रका आर्थिक रुपले विपन्नलाई प्राथमिकता प्रदान गर्ने उल्लेख गरिएको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धी व्यवस्था प्रस्तावनमा नै उल्लेख गरिएको छ । यसका अलावा दफा ११ को स्थानीय तहको काम, कर्तव्य र अधिकारको उपदफा (२) (त) मा जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति र असक्तहरुको व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी अन्तर्गत विभिन्न क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने अधिकार प्रदान गरेको छ भने दफा २४ उपदफा (२) मा स्थानीय तहले योजना बनाउँदा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समयसीमा र प्रक्रियासँग अनुकूल हुनेगरी सुशासन, वातावरणमैत्री, बालमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकुलन, विपद् व्यवस्थापन, लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण अन्तरसम्बन्धित विषयलाई ध्यान दिनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था उल्लेख गरिएको छ । यसैगरी सोही दफाको उपदफा (३) गाउँपालिका/नगरपालिकाले आफ्ना योजना बनाउँदा महिला बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने, लैङ्गिक समानता तथा समाजिक समावेशीकरण अभिबृद्धि हुने खालका योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ भनी उल्लेख गरेको छ ।

यसै गरी वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत तथ्यांक अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्यांक संकलन, विकास कार्य अन्तर्गत बालविवाह, बहुविवाह, लैङ्गिक हिंसा अन्त्य गर्ने आदि व्यवस्था गरिएको छ भने स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन अन्तर्गत योजना तर्जुमा प्रकृयामा महिला तथा पिछडिएको वर्गको सहभागितामा जोड दिइएको, योजना बनाउदा महिला, बालबालिका तथा

पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने योजना छनौटमा जोड दिदै लैससास प्रवर्द्धन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

सन् २०१५ को सेप्टेम्बरमा सम्पन्न संयुक्त राष्ट्रसंघको साधारण सभाले २०१६ देखी २०३० सम्ममा हासिल गर्नुपर्ने दिगो विकासका १७ वटा लक्ष्य र १६९ वटा उप-लक्ष्यहरु पारित गरेको छ । दिगो विकासका लक्ष्यहरुले विशेष गरी हरेक व्यक्तिको स्वाभिमान, स्वतन्त्रता, समानताका साथै भोकमरी र गरीबीको अन्त्य गर्दै शिक्षित तथा स्वस्थ जिवनयापनका लागि परिकल्पना गर्दछ । यसका साथै यी लक्ष्यहरुले गरिबीको रेखामुनी रहेका बालबालिका, किशोरकिशोरी, महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, यौनीक अल्पसंख्यक, पछाडि पारिएका समुदाय जस्तै दलित, जनजाति, आदिवासीहरुको आवश्यकताहरुलाई समेट्ने उद्देश्य राखेको छ । चरम गरीबीको अन्त्य गर्न, असमानता हटाउन, विभेदसँग लड्न र पछाडि परेका व्यक्ति र समूहको द्रुत गतिमा प्रगति गर्नका लागि कोही पनि पछाडी नछुटुन् भन्ने मुख्य सिद्धान्तलाई दिगो विकासका लक्ष्यले अंगिकार गरेको छ । दिगो विकास लक्ष्यले व्यक्तिको मर्यादालाई विकासको मुख्य आधारको रुपमा स्थापित गरेको छ । कोहि पनि पछि नछुटुन् भन्ने अवधारणाले समावेशी र दिगो विकासका उपलब्धि र नतिजा प्राप्तिका लागि विशेषत परम्परागत रुपमा सिमान्तकृत, विपन्न र जोखिम अवस्थामा रहेका व्यक्ति र समूहलाई विकासको प्रकृयामा ल्याउने कुराको सुनिश्चित गर्दछ । दिगो विकास लक्ष्य सामाजिक, आर्थिक र वातावरणीय विकासको एक विश्वव्यापी अवधारणा हो । सन् २०३० सम्ममा सबै प्रकारका विभेदहरु उन्मुलन गरी समानता र न्यायमा आधारित समाजको आधार तयार गर्न आवश्यक पर्ने लक्ष्यहरु राखिएका छन् । दिगो विकासका लक्ष्यहरुले समानता र न्यायमा आधारित समाज, मानव, पृथ्वी, समृद्धि, शान्ति जस्ता सवालहरुको साझेदारी मार्फत संभव छ भनी प्रतिवद्धता जनाएको छ । लैङ्गिक समानता दिगो विकास लक्ष्य मध्येको एक महत्वपूर्ण लक्ष्य हो जुन लक्ष्य नं. ५ मा राखिएको छ । यसका साथै लैङ्गिक समानता सबै लक्ष्यहरुमा मुलप्रवाहीकरण गरिएको छ ।

पन्ध्रौ योजना (आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ - २०८०/०८१) को आधारपत्रमा (क) लैङ्गिक समानता तथा महिला सशक्तिकरण, (ख) बालबालिका तथा किशोरकिशोरी (ग) जेष्ठ नागरिक (घ) अपाङ्गता भएका व्यक्ति (ङ) सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण (च) समावेशीकरण लगायतका विषयहरुलाई छुट्टै शिर्षकका रुपमा राखिएको छ ।

संविधानद्वारा प्रदत्त हकहरुको कार्यान्वयन गर्न तथा समानुपातिक समावेशीका आधारमा राज्य संरचनाका सबै अङ्गहरूमा महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, मजदूर, किसान, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, पिछडिएका वर्ग र क्षेत्र सबैलाई सहभागी गराउने संवैधानिक व्यवस्था गरिएको परिप्रेक्ष्यमा सामाजिक विविधता बीचको असमानता, सामाजिक बञ्चितिकरणका कारण सामाजिक समूहको विकास सूचकहरूमा भएको कमजोर अवस्था र सामाजिक, आर्थिक तथा प्रशासनिक क्षेत्रमा रहेको पहुँचको अन्तरलाई न्यून गर्न आवश्यक रहेको देखिन्छ ।

२. अध्ययनको महत्व

स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण दिग्दर्शन २०७८ ले नगरपालिकाको लैससास क्षेत्रलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिएको छ। नगरपालिकाले बस्तीस्तरबाट योजनाहरुको छनौट देखि प्राथमिकिकरणका हरेक चरणहरुमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अन्तर्गत कार्यान्वयन गरिनु पर्ने क्रियाकलापहरुमा थप प्रभावकारिता ल्याउनको लागि पनि लैससास परिक्षणको आवश्यकता रहेको छ। नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैङ्गिक विभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछूतको अन्त्य गर्ने तथा आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने संकल्प गरेको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धी व्यवस्था प्रस्तावनमा नै उल्लेख गरिएको छ। तत् सन्र्दभमा यस सिद्धार्थनगर नगरपालिकाले तर्जुमा गर्ने नीति, कार्यक्रम तथा बजेट, वार्षिक योजना तर्जुमा प्रकृया, आयोजना व्यबस्थापन तथा कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने क्रममा संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय सरकारले अवलम्बन गरेको राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक नीति बमोजिम तय भएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण सम्बन्धि कार्यक्रमहरुको कार्यावन्यन के कस्तो अवस्थामा रहेको छ, के कस्ता पक्षहरु राम्रा छन्, के कस्ता पक्षहरु सुधार गर्नु पर्ने हुनसक्छ र कस्ता खालको कार्यक्रमहरु तर्जुमा गर्दा लैससास सम्बन्धि सवालहरु सम्बोधन गर्न सकिन्छ भनेर योजनाबद्ध कार्ययोजना बनाएर अधि बढ्नको लागि यस सिद्धार्थनगर नगरपालिकाले लैससासको हालको अवस्था मुल्याङ्कन तथा पहिचान गर्न स्व-लेखाजोखा गर्न आवश्यक ठहर गरेको छ।

३. लैससास परीक्षणको उद्देश्यहरु

- नेपालको संबिधान २०७२, स्थानीय सरकार संञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको लैङ्गिक समानता सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण दिग्दर्शन २०७८ ले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीय तहले अङ्गिकार गरेको नीतिगत व्यवस्था र यसको कार्यान्वयनको अवस्थाको स्व-लेखाजोखा गर्न।
- सिद्धार्थनगर नगरपालिका भित्र "लैससास" कार्यन्वयनको वर्तमान अवस्थाको बिश्लेषण गर्न।
- सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा "लैससास"का सबालहरुलाई समेट्न।
- सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको "लैससास" सम्बन्धित राम्रा पक्षहरुलाई अझ प्रभावकारी तवरले बढावा दिन।
- सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको "लैससास" सम्बन्धि सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरुलाई बिषेश कार्ययोजना बनाएर सम्बोधन गर्न।
- सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको ऐन, नियम, नियावली, नीति तथा कार्यक्रमहरुलाई "लैससास" मैत्री बनाउन।
- लैससास दिगो विकासका लागि कार्ययोजना बनाएर काम गर्न।

४. लैससास परीक्षणले समेटने क्षेत्रहरु

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गर्दा नगरपालिकामा उपलब्ध विभिन्न दस्तावेजहरुको अध्ययन गरिएको थियो । नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, बार्षिक योजना तथा विभिन्न क्षेत्रगत कार्यक्रमहरुले लैससास क्षेत्रलाई कति सम्म सम्बोधन गरेको छ भनेर अध्ययन गरिएको थियो । यसै गरि लैङ्गिक समताको सिद्धान्त, समविकासको सिद्धान्त, समावेशीकरणको सिद्धान्त तथा लैङ्गिक उत्तरदायित्वको सिद्धान्तलाई नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमबाट आत्मसात गरिएको वा गरिनु पर्ने विषयहरुको अध्ययनको क्रममा खोजी भएको थियो । लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण दिग्दर्शन २०७८ ले तोकेका क्षेत्रहरुमा लैससास परिक्षणका गरिएको थियो । ति विषय क्षेत्रलाई निम्न तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ।: लैससास परिक्षणका क्षेत्र र उपक्षेत्रहरु

क्षेत्र	उपक्षेत्रहरु
नीति, कानून, योजना	नीति र कानूनमा समावेशिता र सहभागिता
	योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन
	बजेट तर्जुमा तथाकार्यान्वयन
संस्थागत व्यवस्था	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व
	कार्यप्रणाली समावेशी
	समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व
	वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता
	तथ्याङ्क सङकलन तथा व्यवस्थापन
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास
	अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरूद्ध जनचेतना
	कानूनी साक्षरता
	विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता
सेवा प्रवाह	पूर्वाधार विकास
	प्रजनन् स्वास्थ्य
	शिक्षा कार्यक्रम
	खानेपानी तथा सरसफाइ
	स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन
सुशासन तथा उत्तरदायित्व	सुशासन
	उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता
	सूचना तथा संचार
	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
	समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार

५. लैससास परीक्षणको विधि र तरिका

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण पूर्व सिद्धार्थनगर नगरपालिकासँग प्रारम्भिक समन्वय गर्ने कार्य गरियो । प्रारम्भिक समन्वय र योजना एवं स्थानीय तहको लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण दिग्दर्शन २०७८ मा व्यवस्था भए अनुसार ३ वटा चरणहरु पार गरी कार्य सम्पन्न गरिएको हो । यी चरणहरुका बारेमा देहाय बमोजिम चर्चा गरिएको छ ।

५.१ तयारी चरण

प्रारम्भिक समन्वयमा तय भए अनुरुप यस तयारी चरणमा नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र सूचना अधिकारीसँगको अन्तरक्रिया पश्चात नगरपालिकाको प्रमुखको अध्यक्षतामा लैंससास परिक्षणका लागि बैठक संचालन गरी स्थायी लैगिंक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण कार्यन्वयन समिति गठन, लैगिंक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परिक्षणका लागि कार्यदल गठन र नगरपालिकाको लैससास परिक्षण कार्यशालाको मिति, समय र सहभागी सम्बन्धमा छलफल तथा निर्णय गरिएको थियो । यसैगरी क्रमशः लैससास कार्यान्वयन समितिको विवरण तालिका नं. २ र लैससास परिक्षण कार्यदलको विवरण तालिका नं. ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २: लैससास कार्यान्वयन समितिको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	समावेशिताको क्षेत्र
१	इश्तियाक अहमद खाँ/नगर प्रमुख	संयोजक	मुस्लिम
२	उमा अधिकारी/उपप्रमुख	सदस्य	ब्राह्मण
३	नवराज पौड्याल/प्र.प्र.अ.	सदस्य	ब्राह्मण
४	कुमार गुरुङ्ग/सा.वि.स.सं.	सदस्य	आदिबासी जनजाती
५	सविता हरिजन/कार्यपालिका सदस्य	सदस्य	तराई दलित
६	गयीतिरा चमार/कार्यपालिका सदस्य	सदस्य	तराई दलित
७	पुरण प्रसाद श्रेष्ठ/कार्यपालिका सदस्य	सदस्य	आदिबासी जनजाती
८	ठाकुर प्रसाद श्रेष्ठ/उद्योग बाणिज्य संघ	सदस्य	आदिबासी जनजाती
९	प्रकृति उप्रेती/सि. हिरो फाउण्डेशन	सदस्य	ब्राह्मण
१०	विनिता श्रेष्ठ/बैधिक धर्म सेवा समिति	सदस्य	आदिबासी जनजाती
११	कौशल्या चौधरी/म., बा. तथा स. क. शाखा प्रमुख	सदस्य	आदिबासी जनजाती

तालिका नं. ३: लैससास परिक्षण कार्यदलको विवरण

क्र.सं.	नम	पद	जिम्मेवारी	समावेशिताको क्षेत्र
१	उमा अधिकारी	उपप्रमुख	संयोजक	ब्राह्मण
२	देव प्रसाद ज्ञवाली	सूचना अधिकारी	सदस्य	ब्राह्मण
३	ओमेश कुमार गैरे	लेखा अधिकृत	सदस्य	ब्राह्मण
४	कुमार गुरुङ्ग	सामाजिक विकास समिति संयोजक	सदस्य	आदिबासी जनजाती

क्र.सं.	नम	पद	जिम्मेवारी	समावेशिताको क्षेत्र
५	कौशल्या चौधरी	म., बा. तथा स. क. शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव	आदिबासी जनजाती

यसका साथै नगरपालिकाबाट आवश्यक दस्तावेजहरु संकलन गर्ने कार्य गरिएको थियो । संकलन गरिएका दस्तावेजहरुमा आवधिक विकास योजना, वार्षिक योजना, क्षेत्रगत योजना, वार्षिक प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, चौमासिक/वार्षिक समिक्षा, विकास बुलेटिन, नगरपालिकाको पार्श्वचित्र लगायत दस्तावेजहरु रहेका थिए । यी दस्तावेजहरु अध्ययन गरी कार्यान्वयन चरणमा छलफल गर्ने र सहभागीहरुलाई संकेतहरुमा अंक प्रदान गर्न सहज हुने गरी सहजीकरण गर्न तयारी गरिएको थियो । यसका अतिरिक्त कार्यशाला सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरु व्यवस्थापन गर्ने लगायत लैंससास परिक्षणका लागि आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण तयारीका कार्यहरु सम्पन्न गरिएको थियो ।

५.२ कार्यान्वयन चरण

५.२.१ प्रारम्भिक सूचना संकलन

नगरपालिकामा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणका लागि भए गरेका कार्य प्रगतिहरुका विषयमा जानकारी लिनका लागि उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र सूचना अधिकारीसँग प्रत्यक्ष छलफल गरी सूचनाहरु संकलन गरिएको थियो ।

५.२.२ लक्षित वर्गसँग छलफल

नगरपालिकाले विकासमूलक गतिविधिहरु सञ्चालन गर्ने क्रममा महिला, बालबालिका र अन्य लक्षित वर्गलाई के कसरी समेटिएको छ भन्ने विषयमा जानकारी लिनका लागि स्थानीय तहका दलित महिला सदस्य, महिला तथा बालबालिकाको क्षेत्र हेर्ने सम्पर्क व्यक्तिसँग छलफल गरिएको थियो । उनिहरुसँग लक्षित वर्गलाई विकासको मूलधारमा ल्याउनका लागि भईरहेका पहलहरुका विषयमा परिक्षणका सूचकहरुमा केन्द्रित भई छलफल गरिएको थियो ।

५.२.३ कार्यशाला संचालन

नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरु र पदाधिकारीहरुसँग अन्तरक्रियात्मक छलफल गर्ने र सोको आधारमा सहभागीहरुले लैंगिक परिक्षण गर्ने उद्देश्यले कार्यशाला सञ्चालन गरिएको थियो । यसका लागि सबै सहभागीहरुलाई स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण दिग्दर्शन २०७८ मा व्यवस्था भए अनुसार लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको औचित्य र प्रक्रियाका विषयमा अनुशिक्षण गरिएको थियो ।

५.२.४ स्वोट (SWOT) बिश्लेषण

लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणका क्षेत्रमा नगरपालिकामा भएका अभ्यासहरुमा सवल पक्ष, सुधारात्मक पक्ष, अवसर र चुनौतीहरुका विषयमा समूह छलफल तथा बिश्लेषण गरिएको थियो ।

५.२.५ सूचकहरुमा अंकभार प्रदान

स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण दिग्दर्शन २०७८ अनुरुपका १०० वटा सूचकहरु उपर छलफल गरी सहमतिमा अंक प्रदान गर्न सहजीकरण गरिएको थियो । सूचकहरु उपर छलफल गर्दा १ वा ०.५ अंक प्रदान गरेमा त्यसलाई प्रमाणीत गर्न आवश्यक पर्ने दस्तावेजहरु के के हुन भन्ने विषयमा सहजकर्ताहरुले स्पष्टरुपमा सहजीकरण गरिएको थियो र त्यसै अनुसार प्रमाण संकलन गरिएको थियो ।

५.२.६ माकुरी जालो तयारी

निर्धारित सूचकहरुमा अंकभार प्रदान गरे पश्चात प्राप्त अंकको आधारमा माकुरी जालो तयार गरिएको थियो र सोको आधारमा सहभागीहरुलाई लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा नगरपालिकाले गरेका पहलहरुमा आधारित भई सवल पक्ष र सुधारात्मक पक्षको बिश्लेषण समेत गरिएको थियो ।

५.२.७ लैससास परिक्षण पश्चात आगामी कार्ययोजना तयारी

माकुरी जालोबाट प्राप्त परिणामका आधारमा सवल पक्षहरुलाई अझ राम्रो गर्दै जाने र सुधार गर्नु पर्ने पक्षलाई समेट्ने गरी वार्षिक कार्ययोजना तयार गरिएको छ । यस कार्ययोजनामा गर्नु पर्ने काम, जिम्मेवारी, समय र लागत अनुमान गरिएको छ ।

५.३ प्रतिवेदन चरण

लैससास परिक्षण कार्यशालाका सहभागीहरुले सूचकहरुमा दिएको अंकभारको आधारमा माकुरी जालो तयार गरिएको थियो भने सो माकुरी जालो सहभागीहरु समक्ष प्रस्तुत गरेर सवल पक्ष र सुधारात्मक पक्षहरुलाई औंल्याई सवल पक्षहरुलाई अझ राम्रोसँग कार्यान्वयन र निरन्तरता तथा सुधारात्मक पक्षहरुलाई कार्यान्वयन गर्नका लागि काम, जिम्मेवारी, समय सीमा र अनुमानित लागतको आधारमा कार्ययोजना तयार गर्ने काम सम्पन्न गरियो । सो आधारमा समग्र लैंगिक परिक्षणको प्रक्रियालाई दस्तावेजीकरण गर्ने उद्देश्यले कार्य सम्पन्न प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गरियो ।

६. लैससास परीक्षणका सहभागीहरु

सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको आ.व. २०७८/०७९ को लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परिक्षण कार्यक्रममा कुल २४ जनाको सहभागीता रहेको थियो । जसअन्तर्गत ९ जना जनप्रतिनिधी तथा १५ जना कर्मचारीहरुको रहेका थिए । सहभागीहरुको क्षेत्रगत सहभागीता सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ४ मा र सहभागीहरुको विस्तृत विवरण अनुसूची-१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. 4: लैससास परिक्षण कार्यक्रमका सहभागी विवरण

सहभागीहरुको विवरण	लिंग		अपांगता भएका व्यक्तिहरु		दलित		जनजाति		ब्रा., क्षे., ठकुरी		मधेशी		मुस्लिम		अन्य		लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक	
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु
जनप्रतिनिधी	7	2	0	0	4	0	0	0	3	1	0	0	0	1	0	0	0	0

कर्मचारी	5	10	0	0	0	0	1	2	4	7	0	0	0	1	0	0	0	0

तथ्यांक प्रस्तुतीकरण खण्ड

तथ्यांक प्रस्तुतीकरणको यस खण्डमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणबाट सुचकहरुले प्राप्त गरेका अंकभार र त्यसबाट प्राप्त नतिजाहरुका बारेमा चर्चा गरिएको छ ।

७. तथ्यांक प्रस्तुतीकरण र व्याख्या

यस नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका लागि निर्धारित पाँच मुख्य क्षेत्रहरुले अन्तर्गतका सुचकहरुले प्राप्त गरेका अंकभारलाई क्षेत्रगत रुपमा हेर्दा सबैभन्दा उच्च संस्थागत व्यवस्था र सेवा प्रवाहमा १३.५ अंकभार र न्यून मानव संशाधन तथा क्षमता विकासमा ११ अंकभार प्राप्त भएको नतिजा देखिन आएको पाइन्छ । त्यसैगरी उपक्षेत्रगत हेर्दा उच्च अंकभार योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रममा र शून्य अंक कार्यप्रणाली समावेशी र अनौपचारिक मूल्य मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतनामा प्राप्त भएको देखिन्छ । प्राप्त तथ्यलाई देहायको स्तम्भ चित्रहरुमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

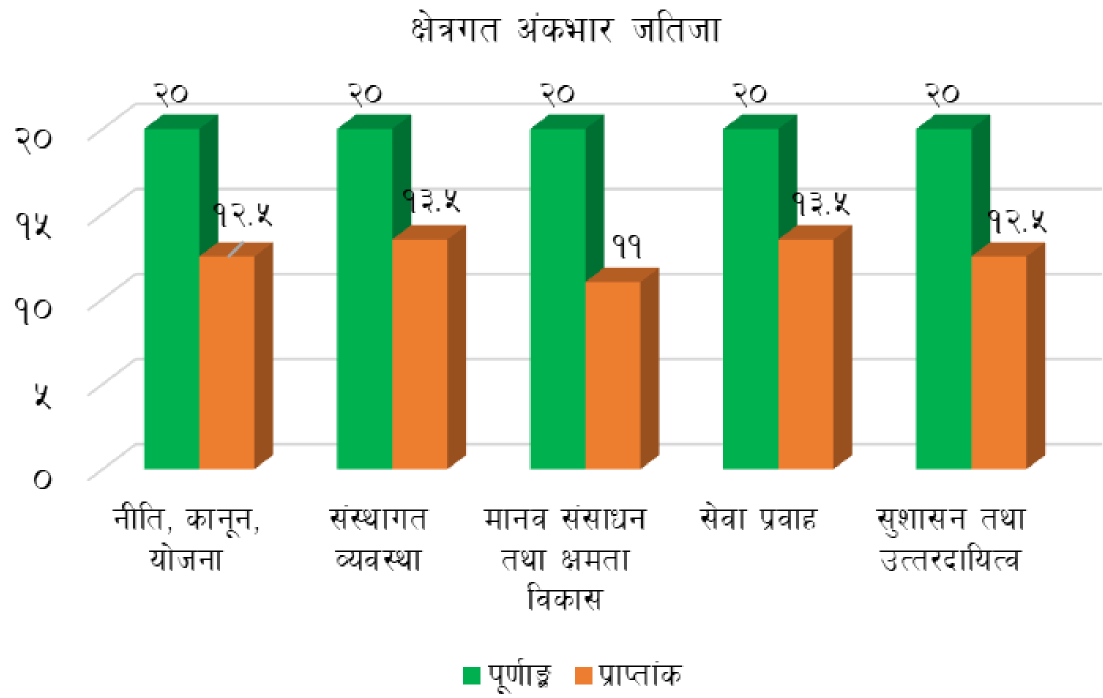

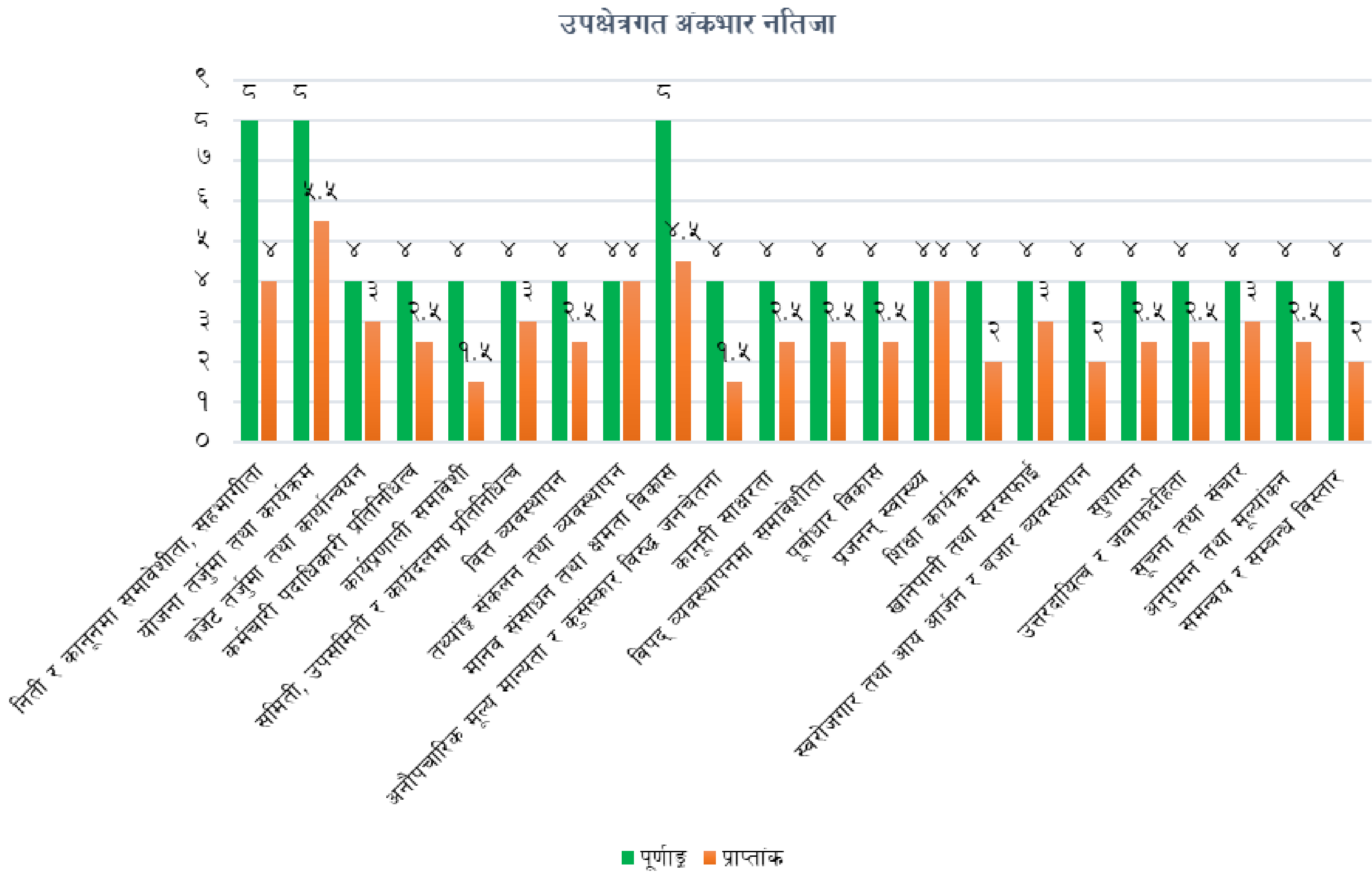
उपक्षेत्रगत अंकभार नतिजा
०
१
२
३
४
५
६
७
८
९
८
४
८
५.५
४
३
४
२.५
४
१.५
४
३
४
२.५
४
४
८
४.५
४
१.५
४
२.५
४
२.५
४
२.५
४
४
४
२
४
३
४
२
४
२.५
४
२.५
४
३
४
२.५
४
२
निती र कानूनमा समावेशीता, सहभागीता
योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम
बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन
कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व
कार्यप्रणाली समावेशी
समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व
वित्त व्यवस्थापन
तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास
अनौपचारिक मूल्य मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना
कानूनी साक्षरता
विपद् व्यवस्थापनमा समावेशीता
पूर्वाधार विकास
प्रजनन् स्वास्थ्य
शिक्षा कार्यक्रम
खानेपानी तथा सरसफाई
स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन
सुशासन
उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता
सूचना तथा संचार
अनुगमन तथा मूल्यांकन
समन्वय र सम्बन्ध विस्तार
पूर्णाङ्क
प्राप्तांक

बिश्लेषण खण्ड

८. लैससास परीक्षण विश्लेषण औजारहरु

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका लागि कार्यविधिमा उल्लेख गरिएका प्रमुख ५ वटा मूल विषयवस्तु र ती विषयवस्तुका पनि थप उपविषय वस्तुका १०० सुचकहरुमा सहभागीहरुले उपलब्ध गराएको अंकका आधारमा प्राप्त गरेको अंकलाई विश्लेषण गरिएको थियो । ती सूचकहरुमा अंक प्रदान गर्दा सहभागीहरुले कस्तो अवस्थामा पूर्णाङ्क अर्थात १ अंक दिने, कस्तो अवस्थामा ०.५ अंक दिने र कस्तो अवस्थामा ० अंक दिने भन्ने विषयमा सहभागीहरुलाई स्पष्ट हुने गरी निर्देशन पनि दिइएको हुँदा अंक प्रदान गर्ने प्रणाली व्यवस्थित एवम् वैज्ञानिक छ । यसरी सहभागीहरुले उपलब्ध गराएको अंकको आधारमा माकुरी जालो प्रयोग गरिएको थियो । यसका अतिरिक्त नगरपालिकाले लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा के कस्ता कामहरु गरिरहेको छ र अव अरु के कस्ता कामहरु गर्न सकेको खण्डमा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण निर्देशिकाले उल्लेख गरेका प्रावधानहरुको सम्बोधन हुन्छ भन्ने कुरा पत्ता लगाउन SWOT विश्लेषणको अभ्यासलाई पनि लैंगिक परिक्षणको औजारको रुपमा प्रयोग गरिएको थियो ।

९. तथ्याङ्कको तुलनात्मक अध्ययन तथा बिश्लेषण

यस शिर्षकमा सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ र आ.व. २०७८/०७९ मा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणबाट प्राप्त अंकभारहरुलाई क्षेत्रगत र उपक्षेत्रगत एकैसाथ प्रस्तुत गरी तुलनात्मक रुपमा अध्ययन तथा बिश्लेषण गर्न खोजिएको छ । बिगत २ वर्षको अंकभारलाई क्षेत्रगत तुलना गर्दा नीति, कानून, योजना, संस्थागत व्यवस्था र मानव संशाधन तथा क्षमता विकासको क्षेत्रमा अंकभार बृद्धि भएरको देखिन्छ भने सेवा प्रवाह र सुशासन तथा उत्तरदायित्वमा अंकभार ह्रास भएको देखिन्छ ।

एवंरितले उपक्षेत्रगत हेर्दा योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम, बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व, कार्यप्रणाली समावेशी, समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व, वित्त व्यवस्थापन, तथ्यांङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, कानूनी शिक्षा, विपद् व्यवस्थापनमा समावेशीता, पूर्वाधार विकास, प्रजनन् स्वास्थ्य र सुशासनमा अंकभार बृद्धि भएको देखिन्छ । नीति र कानूनमा समावेशीता, सहभागीता, शिक्षा कार्यक्रम, खानेपानी तथा सरसफाई, स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता, सूचना तथा संचार, अनुगमन तथा मूल्यांकन र समन्वय र सम्बन्ध विस्तारमा अंकभार ह्रास भएको र अनौपचारिक मूल्य मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतनाको अवस्था यथावत नै रहेको देखिन्छ । समग्रमा हेर्दा लैससासको अवस्था ह्रासमय रहेको देखिन्छ । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण तालिका नं. ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५: तथ्यांकको तुलनात्मक अध्ययन तथा बिश्लेषण

क.स	क्षेत्र	आ. व. २०७७/०७८		आ. व. २०७८/०७९		क.सं	उपक्षेत्र	आ. व. २०७७/०७८		आ. व. २०७८/०७९	
		कुल अकं	प्राप्ताङ्क	कुल अकं	प्राप्ताङ्क			कुल अकं	प्राप्ताक	कुल अकं	प्राप्ताक
१	**नीति, कानून, योजना**	**20**	9.5	**20**	12.5	१.१	नीति र कानूनमा समावेशीता, सहभागीता	8	5.5	8	4
						१.२	योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम	8	3.5	8	5.5
						१.३	बजेट तर्जुमा तथा	4	0.5	4	3

क्र.स	क्षेत्र	आ. व. २०७७/०७८		आ. व. २०७८/०७९		क्र.सं	उपक्षेत्र	आ. व. २०७७/०७८		आ. व. २०७८/०७९	
		कुल अकं	प्राप्ताङ्ग	कुल अकं	प्राप्ताङ्ग			कुल अकं	प्राप्ताक	कुल अकं	प्राप्ताक
							कार्यान्वयन				
कुल प्राप्ताङ्ग		**20**	**9.5**	**20**	**12.5**	**कुल प्राप्ताङ्ग**		**20**	**9.5**	**20**	**12.5**
२	**संस्थागत व्यवस्था**	**20**	9	**20**	13.5	२.१	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	4	1	4	2.5
						२.२	कार्यप्रणाली समावेशी	4	1	4	1.5
						२.३	समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	4	2	4	3
						२.४	वित्त व्यवस्थापन	4	1.5	4	2.5
						२.५	तथ्यांङ्ग संकलन तथा व्यवस्थापन	4	3.5	4	4
कुल प्राप्ताङ्ग		**20**	**9**	**20**	**13.5**	**कुल प्राप्ताङ्ग**		**20**	**9**	**20**	**13.5**
३	**मानव संसाधन तथा क्षमता विकास**	**20**	7.5	**20**	11	३.१	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	8	2.5	8	4.5
						३.२	अनौपचारिक मूल्य मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	4	1.5	4	1.5
						३.३	कानूनी साक्षरता	4	2	4	2.5
						३.४	विपद् व्यवस्थापनमा समावेशीता	4	1.5	4	2.5
कुल प्राप्ताङ्ग		**20**	**7.5**	**20**	**11**	**कुल प्राप्ताङ्ग**		**20**	**7.5**	**20**	**11**
४	**सेवा प्रवाह**	**20**	14.5	**20**	13.5	४.१	पूर्वाधार विकास	4	1.5	4	2.5
						४.२	प्रजनन् स्वास्थ्य	4	3.5	4	4
						४.३	शिक्षा कार्यक्रम	4	3.5	4	2
						४.४	खानेपानी तथा सरसफाई	4	3.5	4	3
						४.५	स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	4	2.5	4	2
कुल प्राप्ताङ्ग		**20**	**14.5**	**20**	**13.5**	**कुल प्राप्ताङ्ग**		**20**	**14.5**	**20**	**13.5**
५	**सुशासन तथा उत्तरदायित्व**	**20**	16	**20**	12.5	५.१	सुशासन	4	2	4	2.5
						५.२	उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	4	3.5	4	2.5
						५.३	सूचना तथा संचार	4	3.5	4	3
						५.४	अनुगमन तथा मूल्यांकन	4	4	4	2.5
						५.५	समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	4	3	4	2
कुल प्राप्ताङ्ग		**20**	**16**	**20**	**12.5**	**कुल प्राप्ताङ्ग**		**20**	**16**	**20**	**12.5**
जम्मा		**100**	**56.5**	**100**	**63**	**जम्मा**		१००	५६.५	१००	६३

मुख्य उपलब्धी

१०. लैससास परीक्षण विधिबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेसीकारणको अवस्था

लैससास परिक्षण विधिबाट प्राप्त नतिजाहरुलाई लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्थाका रुपमा देहायका उपशिर्षकहरुमा चर्चा गरिएको छ ।

१०.१ परीक्षण पश्चात् प्रमुख सूचकहरुले प्राप्त गरेका अंकहरुको लेखाजोखा

नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गरिसकेपछि प्रमुख पाँच मूल क्षेत्र र २२ वटा उपक्षेत्रका १०० वटा सुचकहरुले प्राप्त गरेको अंकभारलाई विश्लेषण गरी छलफल गरिएको थियो । यस आधारमा लैससास परिक्षणमा नगरपालिकाको अवस्थालाई तालिका नं. ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ भने उपक्षेत्रग अंकभार तालिका नं. ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. 5: प्रमुख सूचकहरुले प्राप्त गरेका अंकहरुको लेखाजोखाको विवरण

क्र.स.	क्षेत्र र उपक्षेत्रहरु	पूर्णाङ्क	कुल प्राप्ताङ्क
1	नीति, कानून, योजना	20	12.5
2	संस्थागत व्यवस्था	20	13.5
3	मानव संसाधन तथा क्षमता बिकास	20	11
4	सेवा प्रवाह.	20	13.5
5	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	20	12.5
	जम्मा	**100**	**63**

तालिका नं. ६: उपक्षेत्रगत सूचकहरुले प्राप्त गरेका अंकहरुको लेखाजोखाको विवरण

क्र.स	क्षेत्र	उपक्षेत्र	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
१	**नीति, कानून, योजना**	नीति र कानूनमा समावेशीता, सहभागीता	8	4
		योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम	8	5.5
		बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	4	3
		जम्मा	**20**	**12.5**
२	**संस्थागत व्यवस्था**	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	4	2.5
		कार्यप्रणाली समावेशी	4	1.5
		समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	4	3
		वित्त व्यवस्थापन	4	2.5
		तथ्यांङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन	4	4
		जम्मा	**20**	**13.5**
३	**मानव संसाधन तथा क्षमता**	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	8	4.5

क्र.स	क्षेत्र	उपक्षेत्र	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
	विकास	अनौपचारिक मूल्य मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	4	1.5
		कानूनी साक्षरता	4	2.5
		विपद् व्यवस्थापनमा समावेशीता	4	2.5
		जम्मा	**20**	**11**
४	सेवा प्रवाह	पूर्वाधार विकास	4	2.5
		प्रजनन् स्वास्थ्य	4	4
		शिक्षा कार्यक्रम	4	2
		खानेपानी तथा सरसफाई	4	3
		स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	4	2
		जम्मा	**20**	**13.5**
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	सुशासन	4	2.5
		उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	4	2.5
		सूचना तथा संचार	4	3
		अनुगमन तथा मूल्यांकन	4	2.5
		समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	4	2
		जम्मा	**20**	**12.5**
		कुल जम्मा	**100**	**63**

१०.२ लैससास परिक्षण नतिजाको माकुरे जालो

यस नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण नतिजाहरुलाई क्षेत्रगत र उपक्षेत्रगत माकुरे जालोमा क्रमश: देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

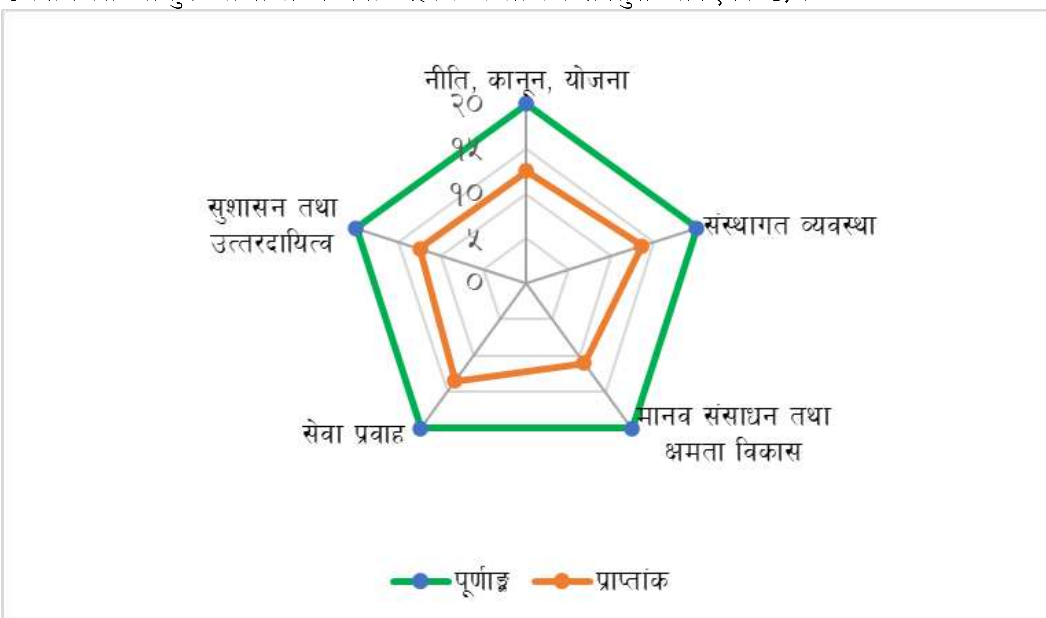

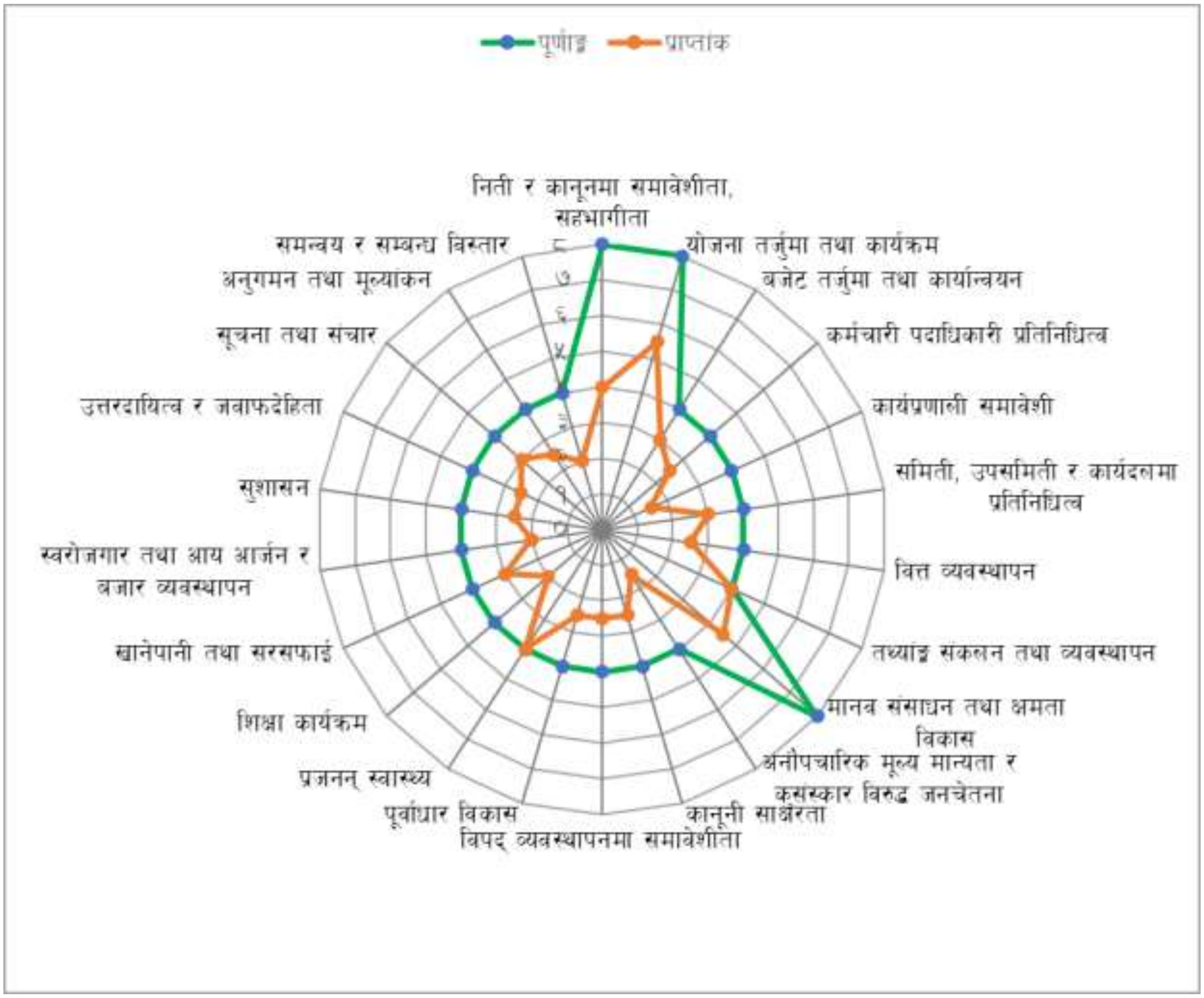
पूर्णाङ्क
प्राप्तांक
निती र कानूनमा समावेशीता, सहभागीता
योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम
बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन
कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व
कार्यप्रणाली समावेशी
समिती, उपसमिती र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व
वित्त व्यवस्थापन
तथ्यांङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास
अनौपचारिक मूल्य मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना
कानूनी साक्षरता
विपद् व्यवस्थापनमा समावेशीता
पूर्वाधार विकास
प्रजनन् स्वास्थ्य
शिक्षा कार्यक्रम
खानेपानी तथा सरसफाई
स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन
सुशासन
उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता
सूचना तथा संचार
अनुगमन तथा मूल्यांकन
समन्वय र सम्बन्ध विस्तार

११. नगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका सबल पक्ष र सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरु

यस नगरपालिकामा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका बखत लैससासका सवालमा छलफल तथा समूहगत कार्य गर्दा प्राप्त सबल पक्ष, सुधारात्मक पक्ष, अवसर र चुनौतिहरुलाई देहाय बमोजिम तालिका नं. ८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७: नगरपालिकामा लैससासका सबल र सुधारात्मक पक्षहरु

मूल शिर्षक	सबल पक्षहरु	सुधारात्मक पक्षहरु	अवसर	चुनौती
नीति कानून, योजना	• नगरपालिकाले महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैंगिक परिक्षण तथा विभेद अन्त्य गर्न अलग्गै नीति बनाएको । • स्थानीय स्तरमा महिला तथा बञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रबन्ध मिलाईएको । • महिला र पुरुषको श्रम ज्यालामा विभेद रोक्ने प्रावधान मिलाएको । • योजना सूची लक्षित समूहको सक्रिय सहभागितामा तयार गर्ने र प्राथमिकीकरणमा राख्ने गरेको । • दिगो विकास लक्ष्य नं. ५ लैंगिक समानता प्राप्त गर्न स्थानीयकरण गरिएको । • योजनाहरुमा लैंगिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको ।	• नीति तथा कानूनी दस्तावेज तयार गर्दा लैससासको दृष्टिकोणले समावेशी र सहभागितामूलक बनाउनु पर्ने । • श्रम ज्यालामा हुने विभेद रोक्ने प्रबन्ध गर्नु पर्ने । • लैससास परिक्षण पश्चात कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न उचित बजेटको व्यवस्थापन र कार्यान्वयन गर्नु पर्ने ।	• नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्दा कार्यटोली बनाई मस्यौदाको विषवस्तु चयन र लैससासको दृष्टिकोणले सम्पादन र समावेशी तथा सहभागितामूलक बनाउन सकिने । • लक्षित वर्ग माथि हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरुमा रोक लगाउने प्रावधान र सोको सुनुवाई हुने उचित प्रबन्ध मिलाउन सकिने । • योजना तर्जुमा गर्दा लक्षित समूहहरुको सक्रिय सहभागीता रहने भएको हुँदा ती योजनाहरु प्राथमिकिकरणमा राखी कार्यान्वयन गरिने भएको हुँदा बञ्चितिकरणमा परेका समुदायको सक्रियतालाई थप सहभागीतात्मक बनाउन मद्दत मिल्ने । • बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा पूर्व लक्षित वर्ग र बञ्चितीकरणमा परेका समूहहरुसँग छलफलका माध्यमबाट अवस्था विश्लेषण मार्फत तर्जुमा	• नगरपालिका लैससास प्रति संबेदनशील नहुँदा लक्षित वर्ग र समुदायको पूर्णसहभागिता तथा अधिकार सुनिश्चित गर्न समविकासको अभाव । • कानून तथा नीति निर्माण गर्दा लैससासको विषयमा सरोकारवाला र अधिकारवाला बीच व्यापक छलफल नहुँदा समावेशी, सहभागितात्मक र स्वीकार्य बन्न नसक्नु । • लक्षित वर्ग समुदायलाई कानूनी शिक्षा प्रदान गर्न स्पष्ट नीति बनाउन नसक्नु । • लैससास मैत्री नीति र योजना तयार गर्न प्रयाप्त बजेटको व्यवस्थापन गर्न नसक्नु । • लैससास प्रबर्द्धनका लागि

मूल शिर्षक	सवल पक्षहरु	सुधारात्मक पक्षहरु	अवसर	चुनौती
	• स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा लक्षित वर्गको अवस्थाका आधारमा प्रत्यक्ष फाईदा पुग्ने गरी निश्चित बजेट विनियोजन गरिएको ।		प्रक्रिया सम्पादन गर्न सकिने ।	तयार गरिएका नीति र योजना कार्यान्वयनमा ढिलासुस्ती ।
संस्थागत व्यवस्था	• पदपूर्तिको निर्णय गर्दा समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने गरी रणनीति लिएको । • महिला तथा विशेष समुदायलाई विशेष सेवा प्रदान गर्ने गरेको । • समिति, उपसमिति र कार्यदलहरुमा महिला तथा बञ्चितीकरणमा परेको समुदायबाट समावेशी प्रतिनिधित्वको व्यवस्था गरिएको । • समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने परिपाटी रहेको । • समुदायस्तरका आधारभूत खण्डिकृत तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिब पहिचान हुनेगरी नक्सांकन र अध्यावधिक गर्ने गरिएको ।	• निर्णायक तहमा कर्मचारी तथा पदाधिकारी महिलाहरुको समान प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नु पर्ने । • कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव, महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाई लागु गर्नु पर्ने । • सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरुको अनुगमन र समिक्षा गर्नुका साथै गठन गरिएका संयन्त्रहरुले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेकाहरुको हित हुने गरी नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिनु पर्ने ।	• नगरपालिकाले निर्णायक तहमा महिला जनप्रतिनीधि र कर्मचारीको समान प्रतिनिधित्वको अभ्यास गरिरहेको हुँदा महिला र विशेष समुदायको भाषा, संस्कृति र रहनसहन बुझेको जनशक्ति मार्फत विशेष सेवा प्रदान गर्न सकिने । • गठन गरिएका समिति, उपसमिति र कार्यदलहरुमा महिला र बञ्चितीकरणमा परेका समुदायका प्रतिनिधिले छलफल तथा निर्णयमा स्वस्थ ढंगले भाग लिन सक्ने अवस्था तयार हुने । • क्षमता अभिबृद्धिमा समान अवसरको अभ्यासरत रहेको हुँदा महिला तथा बञ्चितिकरणमा रहेकालाई समान अवसर प्रदान र असमानता हटाउने सकारात्मक विभेदको नीति र कार्यनीति अपनाउन सकिने । • लक्षित समूहको विकास र सशक्तिकरणका लागि आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सकिने ।	• सबै जातजाती, वर्ग, लिंग र समुदायका बीच समावेशीकरण हुने गरी समावेशी र पूर्ण समानुपातिक प्रतिनिधित्वको रणनीति कार्यान्वयन हुन नसक्नु । • बञ्चितिकरणमा परेका समुदायका लागि निश्चित बजेट सिमा नतोकीनु । • राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय कानूनहरुको समयमै स्थानीयकरण हुन नसक्नु । • नगरपालिकाको आफ्नो आन्तरीक स्रोत कमी हुनु । • नगरपालिकामा बिषय बिज्ञको अभाव र जनशक्ति तथा बजेट व्यवस्थापन कमी हुनु ।

मूल शिर्षक	सवल पक्षहरु	सुधारात्मक पक्षहरु	अवसर	चुनौती
मानव संशाधन तथा क्षमता विकास	• महिला तथा लक्षित समूहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूको लागि बजेट विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरिएको । • महिला र बञ्चितीकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा संचालन कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिएको । • महिला बिरुद्ध हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरु र महिलाका लागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिएको । • समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्दा लाभान्वित समूहमा लक्षित वर्गको सहभागिता र कोष स्थापना तथा संचालन र स्रोत परिचालनमा लक्षित समुदायको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरिएको ।	• लैंगिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन र बजेट खर्चका लागि कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन गर्नु पर्ने । • बेइजिङ्ग घोषणा पत्रमा गरिएका प्रतिबद्धताहरुका बारे पदाधिकारी र कर्मचारीहरुलाई अभिमुखीकरण दिई सुसूचित गराउनु पर्ने । • लैंगिक हिंसा रहित नगरपालिका घोषणा र महिला हिंसा बिरुद्ध शून्य सहिष्णुता अपनाउनु पर्ने ।	• लैगिंक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने आंसिक संख्यामा जनशक्तिको उपलब्धता । • महिला बिरुद्ध सबै खाले हिंसा निर्मूल गर्न र सामाजिक कुरिति हटाउन कार्यक्रमको लागि बजेट विनियोजन र संचालन गर्न सकिने । • समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन कार्य गर्दा लाभान्वित समूह मध्ये महिला र बञ्चितीकरणमा परेकालाई प्राथमिकताको श्रेणीमा राखि सेवा प्रदान गर्न सकिने ।	• सीमित जनशक्तिका बावजुद लैससास रणनीतिक कार्ययोजना कार्यान्वयन नहुनु । • नगरपालिकामा सम्बन्धित विषयगत विज्ञ उपलब्ध नहुनु र प्राप्त गर्न कठिनाई । • मानव संशाधन तथा विकासका लागि प्रयाप्त बजेट विनियोजन हुन नहुनु । • लैससास मैत्री कार्यक्रम कार्यान्वयन र दस्तावेजीकरणका लागि अन्तरशाखा समन्वय हुन नसक्नु ।
सेवा प्रवाह	• निजी तथा सार्वजनिक संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपांग र बालमैत्री हुने गरी तयार गर्न निर्देशन दिने गरिएको । • वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य र महिलाहरुको	• महिला तथा बञ्चितीकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आधुनिक उर्जा प्रबर्द्धन आयोजनाहरु कार्यान्वयन गर्नु पर्ने ।	• निर्माण हुने भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरु महिला, बालबालिका, अपांगहरले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी मैत्रीपूर्ण दृष्टिकोणबाट निर्माण गर्न सकिने । • लक्षित समूह र बञ्चितीकरणमा परेका व्यक्तिहरुको स्वास्थ्य बिमा गर्न	• समुदायस्तरमा सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक पछौटेपनाले लैससास सम्बन्धी सचेतनामा कमी हुनु । • स्थानीय भाषामा सूचना प्रकाशन र प्रसारण गर्न नसक्नु ।

मूल शिर्षक	सवल पक्षहरु	सुधारात्मक पक्षहरु	अवसर	चुनौती
	स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश भएको । ● नगरपालिका, अस्पताल र स्वास्थ्य चौकीहरुमा बच्चालाई स्तनपानका लागि स्तनपान कक्षको व्यवस्थापन गरिएको । ● नगरपालिका क्षेत्रभित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका बालबालिका तथा बञ्चितीकरणमा परेका समुदायका सबै बालबालिकालाई छात्रवृत्तिको व्यवस्था र निश्पक्ष वितरणको प्रबन्ध मिलाएको । ● विद्यालयमा छात्र र छात्राका लागि अलग अलग शौचालय, किशोरीहरुका लागि प्याड र यौन शिक्षा जस्ता कार्यक्रम संचालन हुँदै आउनु । ● योजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको नक्सांकनको आधारमा मलिा तथा बञ्चितीकरणमा परेका समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने कार्यक्रमहरु वार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिएको ।	● अशिक्षित महिलाहरुको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने । ● ग्रामिण महिला प्रविधिक र सामाजिक परिचालक तयार गर्नु पर्ने । ● समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरुप शुपथमूल्य सहकारी पसल व्यवस्थापन गर्नु पर्ने ।	सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम संचालन गर्न सकिने । ● अशिक्षित महिलाहरुको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम संचालन गर्न सकिने । ● स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागितामा सरसफाई अभियान संचालन गर्न सकिने । ● बेरोजगार र गरिबीको नक्सांकनका साथै बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला र बञ्चितीकरणमा परेका समुदायका लागि स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रममा प्रयाप्त बजेटको व्यवस्था गरी कार्यान्वयन गर्न सकिने ।	● सार्वजनिक निकाय तथा नीजि क्षेत्रबाट निर्माण गरिने भौतिक संरचनाहरु महिला, बालबालिका, अपांगमैत्री बनाउन नीतिगत र कार्यगत प्रावधान गर्न नसक्नु । ● स्थानीय तहमा बिद्यमान कानूनी प्रावधानहरुको पूर्ण कार्यान्वयन गर्न नसक्नु ।
सुशासन र उत्तरदायित्व	● नगरपालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका	● संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी १९८९	● नगरपालिकाले समीक्षा बैठकमा लक्षित समूहहरुको लागि संचालन	● विशेष कार्यक्रम र सचेतनामूलक अभियान

मूल शिर्षक	सवल पक्षहरु	सुधारात्मक पक्षहरु	अवसर	चुनौती
	विषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति र कानून जारी गरी कार्यान्वयन गर्नु । ● विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा बञ्चितीकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता नीति कार्यान्वयन गरिनु । ● जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुका लागि आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गरिएको । ● वार्षिक योजना, कार्यक्रम र बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी सार्वजनिक गर्ने गरिएको । ● स्थानीय विभिन्न माध्यमबाट समावेशीकरण तथा लैंगिक समानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसूचित गराउनु ।	मा गरिएका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न कार्यक्रम र बजेट विजियोजन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने । ● अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्दा लक्षित समूहको विकासका लागि संचालन गरिएका कार्यक्रमहरुबाट सरोकारवालाहरुलाई पुगेको लाभ, असर र प्रभावको विश्लेषण गर्नु पर्ने । ● लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि सरोकारवाला निकायहरू बीच कार्यगत संयन्त्रका प्रतिनिधिहरूसँग कार्यगत छलफल र क्षमता विकासका तालिम प्रदान गर्नु पर्ने ।	भए गरेका कार्यक्रमहरुका बारेमा विश्लेषणात्मक छलफल र आगामी दिनका लागि सुधार गर्न सकिने । ● बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका प्रतिबद्धता र संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय सुरक्षा परिषदबाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वयनका लागि कार्यक्रम तय, बजेज विनियोजन र कार्यान्वयन गर्न सकिने । ● सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाईको अलावा नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थितिले सूचना प्रणाली लैससासमैत्री र लक्षित समुदायको सूचनामा पहुँच बृद्धि हुने । ● स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्न सके सुसूचित गराउन सहज हुने । ● अनुगमन तथा मूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू योजना तयार गर्दा समावेश गर्न सकिने ।	संचालनका लागि नगरपालिकामा प्रयाप्त बजेटको कमी । ● सार्वजनिक सरोकारका सूचनाहरु सबै लक्षित वर्ग सम्म पुग्न नसक्नु । ● लक्षित वर्ग समुदायलाई विकास प्रक्रियामा सहजै सहभागी गराउन नसक्नु । ● सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाईको र नियमित पत्रकार भेटघाट कार्यक्रमलाई नियमितता दिन नसक्नु ।

१२. लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण विकास कार्ययोजना

यस सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गर्दा पाँच क्षेत्र र २२ वटा उपक्षेत्रहरुका कुल १०० वटा सूचकहरु मध्येबाट शून्य अंकभार प्राप्त गर्ने सूचकहरुलाई आगामी आर्थिक वर्षमा नीति तथा कार्यक्रमका रुपमा विनियोजन गरी वार्षिक योजनामा समाहित गर्ने र कार्यान्वयनको चरणमा लैजानका लागि तालिका नं. ९ मा कार्ययोजना तयार गरी प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८: नगरपालिकामा लैससासका सबल र सुधारात्मक पक्षहरु

मूल शिर्षक		अवस्था सुधारका लागि आवश्यक क्रियाकलाप	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समया वधि	थप दायित्व पर्ने/नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयन कर्ता		पर्ने	नपर्ने
नीति, कानून, र योजना (२०)	१२.५	१.१.२ स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा गर्ने गरे/नगरेको						
		१.१.२.१ स्थानीय तहले नीति, कानून र योजना जारी गर्नु अघि लैससासको दृष्टिकोणले लेखाजोखा गर्ने ।	म. तथा बा. शाखा	कार्यपालिका	विधायन समिति	२०८० बैशाख, नियमित		नपर्ने
		१.१.८ स्थानीय तहको नीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहे/नरहेको						
		१.१.८.१ नीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान गर्ने ।	लैससास का. समिति	कार्यपालिका	सा. वि. शाखा	२०८० जेष्ठ सम्म		नपर्ने
संस्थागत व्यवस्था (२०)	१३.५	२.१.१ स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा (कर्मचारी/पदाधिकारी) महिलाहरूको समान रुपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व रहेको छ/छैन ?						
		२.१.१.१ नगरपालिकाको निर्णायक तहमा कर्मचारी/पदाधिकारी महिलाहरूको समान रुपमा प्रतिनिधित्व गराउने ।	लैससास का. समिति	कार्यपालिका	नगर सभा र कार्यपालिका	आ. व. २०८०/०८१, नियमित		नपर्ने
		२.२.३ स्थानीय सरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरिएको छ/छैन ?						
		२.२.३.१. कार्यालयमा हुने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रणका लागि आचार संहिता निर्माण गरी लागु गर्ने ।	सा. वि. समिति	कार्यपालिका	प्र. प्र. अ.	आ.व. २०८०/०८१	बजेट	
		२.४.१ स्थानीय तहमा महिला विकास, लैङ्गिक हिँसा विरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेख गरी छुट्टै कोष स्थापना गरिएको/नगरिएको ?						

मूल शिर्षक		अवस्था सुधारका लागि आवश्यक क्रियाकलाप	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समया वधि	थप दायित्व पर्ने/नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयन कर्ता		पर्ने	नपर्ने
		२.४.१.१ स्थानीय तहमा महिला विकास, लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेख गरी छुट्टै कोष स्थापना गर्ने ।	लैससास का. समिति	नगर सभा र कार्यपालिका	म. तथा बा. शाखा	आ.व. २०८०/ ०८१	बजेट	
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास (२०)	११	३.१.१ लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे/नगरेको र छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन भए/नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आए/नआएको ?						
		३.१.१.१ लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गर्ने ।	लैससास का. समिति	कार्यपालिका	म. तथा बा. शाखा	२०८० बैशाख सम्म		नपर्ने
		३.१.१.२ कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन गरी रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गर्ने ।	लैससास का. समिति	कार्यपालिका	सा. वि. शाखा र म. तथा बा. शाखा	आ.व. २०८०/ ०८१	बजेट	
		३.१.८ महिला विकासका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका बाह्र वटा प्रतिबद्धताहरूका बारेमा स्थानीय सरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी छ ? सोको लागि अभिमुखीकरण गरिएकोछ ? (कार्यकम संख्या र उपस्थिति)						
		३.१.८.१ महिला विकासका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका बाह्र वटा प्रतिबद्धताहरूका बारेमा स्थानीय सरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूको लागि अभिमुखिकरण कार्यशाला आयोजना गरी दस्तावेजिकरण गर्ने ।	लैससास का. समिति	कार्यपालिका	सा. वि. शाखा	२०८० मंसिर मसान्त	स्रोत व्यक्ति र बजेट	
		३.२.२ लैङ्गिक हिँसा रहित गाऊ/नगरपालिका घोषणा गरेको छ ? (घोषणा गरेको मिति) र महिला हिंसा बिरुद्ध शुन्य सहिष्णुता अपनाएको छ ? (घटेका घटना संख्या र लिएका निर्णय)						
		३.२.२.१ लैङ्गिक हिँसा रहित पालिका घोषणा गर्ने र महिला हिंसा बिरुद्ध शुन्य सहिष्णुताको नीति अबलम्बन गरी सोको दस्तावेजिकरण गर्ने ।	लैससास का. समिति	कार्यपालिका	सा. वि. शाखा	आ.व. २०८०/ ०८१, नियमित	बजेट	
		३.३.२ स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा समय समयमा अभिमुखीकरण गर्ने गरे नगरेको ?						
		३.३.२.१ नगरपालिकाले कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका	लैससास	कार्यपालि	सा. वि.	२०८०,	श्रोत	

मूल शिर्षक		अवस्था सुधारका लागि आवश्यक क्रियाकलाप	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समया वधि	थप दायित्व पर्ने/नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयन कर्ता		पर्ने	नपर्ने
		सदस्यहरू र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा समय समयमा अभिमुखीकरण गर्नु पर्ने ।	का. समिति	का	शाखा	नियमित	व्यक्ति	
सेवा प्रवाह (२०)	१३.५	४.१.४ स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू रहे/नरहेको ?						
		४.१.४.१ नगरपालिकाले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जाको प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम र बजेटको व्यवस्था गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	लैससास का. समिति	योजना तर्जुमा समिति, कार्यपालिका	सामाजिक विकास शाखा	२०८० असार, नियमित	बजेट	
		४.३.३ अशिक्षित महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालित भए/नभएका ? (जस्तैः अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चा देखि बच्चा कक्षा, आदि) (कार्यक्रम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या)						
		४.३.३.१ अशिक्षित महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू तथा बजेट विनियोजन गरी संचालिन गर्ने ।	लैससास का. समिति	योजना तर्जुमा समिति, नगर सभा	म., बा. तथा स. क. शाखा	२०८० असार, नियमित	बजेट	
		४.४.४ महिलाहरू बढी मात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकाशेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे/नगरेको ?						
		४.४.४.१ महिलाहरू बढी मात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आर्सेनिक जाँच गर्ने ।	लैससास का. समिति	कार्यपालिका	सा. वि. शाखा	२०८० जेष्ठ, नियमित	बजेट	
		४.५.३ ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने गरे/नगरेको ? (मनोनयन, नियुक्ति वा गठन र तालिम सम्बन्धी सुचकाँक)						
		४.५.३.१ ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू र सामाजिक परिचालक तयार गर्न कार्यक्रम तथा बजेट विनियोजन गर्ने ।	लैससास का. समिति	योजना तर्जुमा समिति, नगर सभा	म., बा. तथा स. क. शाखा	२०८० जेष्ठ, नियमित	बजेट	
		४.५.४ गरिब तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरुप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरुको व्यवस्थापनमा पालिकाको						

मूल शिर्षक		अवस्था सुधारका लागि आवश्यक क्रियाकलाप	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समया वधि	थप दायित्व पर्ने/नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयन कर्ता		पर्ने	नपर्ने
		कार्यक्रम कार्यान्वयन भए/नभएको ?						
		४.५.४.१ गरिब तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरुप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरुको व्यवस्थापन तथा संचालन गर्ने ।	लैससास का. समिति	कार्यपालिका	आर्थिक वि. शाखा तथा रोजगार से. के.	आ.व. २०८०/ ०८१, नियमित	बजेट	
सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)	१२.५	५.१.४ संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यक्रमहरू समयमा सम्पन्न गरेको छ ?						
		५.१.४.१ संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धताका बारेमा पालिकाका सम्पूर्ण पदाधिकारी र कर्मचारीलाई अभिमुखिकरण गरी कार्यान्वयन गर्न कार्यक्रमहरुमा बजेट विनियोजन गरी समयमै कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने ।	लैससास का. समिति	कार्यपालिका	सामाजिक विकास तथा योजना शाखा	२०८० जेष्ठ , नियमित	बजेट	
		५.५.३ लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिमहरू प्रदान गर्ने गरे/नगरेको ?						
		५.५.३.१ लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) बनाई प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिमहरू प्रदान गर्ने ।	लैससास का. समिति	कार्यपालिका	सामाजिक विकास शाखा	नियमित	सम्बन्धित सरोकारवाला	

१३. निश्कर्ष

यस सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण बिभिन्न चरणमा भएका अध्ययन तथा विश्लेषण तथा लैससास परीक्षणको प्राप्तीका आधारमा यस स्थानीय तहको लैससासको अवस्था सन्तोषजनक रहेको पाईएको छ । केहि सुचक तथा क्षेत्रहरुमा उल्लेख्य कार्यहरु भएको भएतापनि धेरै सूचकहरुमा अझ कार्य गर्नुपर्ने देखिएको छ। यसका लागी स्थानीय तहको कार्ययोजना समेत निर्माण भएको छ।

यस पालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणबाट प्राप्त भएको अंकभार हेर्दा मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन तथा उत्तरदायित्वमा धेरै नै सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ । यद्यपि नगरपालिकाले धेरै सुचकहरुमा देखिने गरि काम गरेको भएता पनि प्रमाणीकरणका आधारहरु अभिलेख नराख्नाले पनि नतिजा न्यून आएको छ । अबको दिनमा प्रमाणिकरणको आधारहरु अभिलेखमा सुधार गर्नुपर्ने देखियो । नगरपालिकामा समर्पित र सक्रिय कर्मचारीको टिम रहेको भएतापनि प्रयाप्त रुपमा सुचकहरु जानकारी नहुन र लैससाको बारेमा अभिमुखिकरण, क्षमता विकास तथा तालिमको पनि व्यवस्था हुनु पर्छ । साथै जनप्रतिनिधि तथा नेतृत्वले पनि आवश्यक नीति, रणनीति तथा कार्यबिधि बनाएर पारित गरि कार्यान्वय गरेमा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन जान्छ। आगामी वर्षहरुमा आन्तरीक रुपमा पनि यस्ता परिक्षणहरु गर्न सकेमा बाह्य रुपमा गरिने परिक्षणहरुमा प्रयाप्त तयारी सहित सम्पुर्ण सुचकहरु, नजिता तथा आवश्यक प्रमाणहरुको अभिलेखिकरण पनि गरेमा पक्कै पनि नतिजा राम्रो हुने निश्चित छ।

अन्तत पालिकाले नगरपालिका प्रमुखको संयोजकत्वमा गठित लै समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिको भुमिका अनुसार नेपालको संविदान २०७२ ले जारी गरेका आधारभुत अधिकार तथा सामाजिक समावेशिकरणका प्रावधानहरुलाई मनन गर्दै स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को नीतिगत व्यवस्थाका साथै लैङ्गिक समानता नीति तथा सामाजिक समावेशिकरण नीति समेतका प्रावधानहरुलाई व्यवहारीक रुपमा लागु गरि नगरपालिकाको समग्र विकासको मुल प्रवाहीकरणमा सम्पुर्ण महिला, बालबालीका तथा पिछडिएका वर्ग, समुदायहरुलाई समावेश गर्न अहम भुमिका निर्वाह गर्नु पर्छ । साथै यस परिक्षणले तयार गरेको योजनाहरुलाई कार्यान्वयन गरि आगामी दिनहरुमा समग्र मुल विषय तथा सहायक विषयहरु तथा सुचकहरुमा उल्लेखनीय सुधार ल्याउने काम गर्नु पर्दछ।

१४. सुझाव

लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण कार्य नगरपालिकाले गर्नु पर्ने कार्यहरु मध्ये एक हो। नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन र लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण दिग्दर्शन २०७८ मा तोकिएका प्रावधानहरुको अधिनमा रहि गरिएको लैससास परिक्षण कार्यक्रमले विभिन्न चरणमा नगरपालिकाका पदाधिकारीहरु, कर्मचारीहरु तथा सेवाग्राहीहरुको विचार तथा राय लिएको थियो । यो आफैमा उत्कृष्ट छ तथापी केहि कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरु कार्यक्रममा सहभागी हुन सकेनन् । आगामी वर्ष लैससास परिक्षण गर्दा खेरी सवै कर्मचारीहरुको अनिवार्य उपस्थिति तथा सहभागिता गराउन आवश्यक देखिन्छ । यसै गरि केही विषयगत शाखाबाट प्रमुख भन्दा पनि सहायक कर्मचारीहरुको सहभागिता रहेकाले आगामी दिनमा यसमा सुधार गर्नु पर्ने देखिन्छ। यसको निरन्तरता स्थानीय तहले दिनुपर्ने रहेको छ। स्थानीय तहका काम कारवाहि तथा पद्दती लैससास मैत्री भए नभएको स्व मूल्याङ्कनका लागी लैससास परीक्षण एक महत्वपूर्ण औजारको रुपमा रहेको हुदाँ आगामी दिनमा समेत स्थानीय तहले यसको निरन्तरता दिँदैका लागी लैससास परिक्षणका लागी बजेट ब्यबस्थापन गरि परिक्षण गर्नु पर्ने परिक्षणका

आधारमा तयार भएका कार्ययोजना र लागत बजेट कार्यपालिका द्वारा अनुमोदन गरि बर्षिक बजेट योजनामा समावेश गर्दै जानु पर्ने देखिन्छ । स्थानीय तहमा लैगींक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरणका लागी स्थानीय तह हाल स्वयत्त र अधिकार सम्पन्न सरकार भएको हुदाँ स्थानीय स्तरमा लैससासका क्षेत्रमा रहेका समस्या समाधान गर्नका लागी आवश्य कानुन, नीति तथा योजनाका साथै बजेटको प्रबन्ध गरी यसको प्रभावकारीता अभिबृद्धि गर्न आवश्यक रहेको । यस नगरपालिकामा लैससास लाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउनका लागी तपशिलका कार्यहरु गनुपर्ने देखिएको छ ।

- ✓ लैससास समितिलाई वडा तहमा बिस्तार गर्ने ।
- ✓ जनप्रतिधि तथा कर्मचारीहरुको क्षमता बिकासका आवश्यक क्षेत्रहरु पहिचान गरि क्षमता बिकास गर्ने ।
- ✓ सेवा प्रवाहमा लक्षित समुदायको सहभागीता अभिबृद्धि गर्न नीतिगत व्यवस्था गर्ने ।
- ✓ योजना तर्जुमा गर्दा लक्षित समुदायको अवस्था बिश्लेषण गरी आवश्यकता तथा प्राथमिकता निर्धारण गरि गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- ✓ लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण गरी कार्यगत छलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि नियमितरुपमा कार्य गर्ने ।
- ✓ नगरपालिकाको कार्यालय, अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरुमा बच्चालाई स्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था गर्ने ।
- ✓ नगरपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले
- ✓ गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने व्यवस्था गर्ने ।

अनुसूचीहरु

अनुसूची १: सहभागीहरुको नामावली

क.स	नाम	पद	लिङ्ग			सामाजिक समावेशिकरण						
			म	पु	अन्य	ब्रा.क्षे.ठ.	जनजाति पहाड/तराई	दलित पहाड/तराई	मधेशी	मुस्लिम	पछाडि परेका समुदायहरु	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु
१	इश्तियाक अहमद खाँ	नगर प्रमुख										
२	उमा अधिकारी	उप-प्रमुख										
३	नवराज पौड्याल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत										
४	चेतनशिल लम्साल	उप-सचिव										
५	गयीतिरा चमार	कार्यपालिका सदस्य						तराई				
६	रुपा कुमारी सुनार	कार्यपालिका सदस्य						पहाड				
७	सविता हरिजन	कार्यपालिका सदस्य						तराई				
८	बिनामाया ज्ञवाली	कार्यपालिका सदस्य										
९	दुर्पदा पनेरु	कार्यपालिका सदस्य										
१०	सुभावती चमार	कार्यपालिका सदस्य						तराई				
११	ओमेश कुमार गैरे	कार्यपालिका सदस्य										
१२	विवेक कुमार खनाल	वरिष्ठ अधिकृत										
१३	गीता देवी न्यौपाने	नर्सिङ्ग अधिकृत										
१४	जाह्नवी पाण्डेय	शिक्षा अधिकृत										
१५	साधना पोखेल	सहायक पाँचौं										
१६	यादव प्रसाद सापकोटा	वरिष्ठ अधिकृत										
१७	देव प्रसाद ज्ञवाली	वरिष्ठ अधिकृत										

क्र.स	नाम	पद	लिङ्ग			सामाजिक समावेशिकरण						
			म	पु	अन्य	ब्रा.क्षे.ठ.	जनजाति पहाड/तराई	दलित पहाड/तराई	मधेशी	मुस्लिम	पछाडि परेका समुदायहरु	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु
१८	मान प्रसाद श्रेष्ठ	ईन्जिनियर					पहाड					
१९	लक्ष्मण गिरी	अधिकृत										
२०	कौशल्या चौधरी	म.वि.नि.					तराई					
२१	लक्ष्मी कोइराला	स्वकीय सचिव उप-प्रमुख										
२२	बरकत बादशाह शेष	स्वकीय सचिव प्रमुख										
२३	साकार श्रेष्ठ	ईन्जिनियर					पहाड					
२४	तपन पाण्डे	सू.प्र.अधिकृत										
जम्मा			12	12	0	15	3	4	0	2	0	0

अनुसूची २: सूचकहरु, मापनका अवस्था र प्राप्त अंकभार

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा '१', '०.५', र '०' अंक पाउने अवस्था र सोको प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सि.नं.	मूल विषय	सहायक विषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१	नीति, कानून, योजना २०	नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता	८	१.१.१	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक	०-१	०.५	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्य टोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्य टोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन आँसिक रुपमा मात्र समावेशी र	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको	स्थानीय तहले स्वीकृत गरेका नीति तथा कानूनी दस्तावेज र स्वीकृतिको लागि प्रस्तुत मस्यौदा, नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरु लैससासको दृष्टिले समिक्षा नगरिएको तर बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी भएको

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					हुने गरे/नगरेको				सहभागितामूलक हुने गरेको	बिषयवस्तु र समावेशी शब्द चयन र सहभागितामूलक हुने गरेको	।
२				१.१.२	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा गर्ने गरे/नगरेको	०-१	०	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए/नभएको बारे लेखाजोखा गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए/नभएको बारे आँसिक रुपमा मात्र लेखाजोखा गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए/नभएको बारे लेखाजोखा गर्ने नगरेको	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्दा लैससासको दृष्टिले लेखाजोखा नभएको ।
३				१.१.३	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा	०-१	०.५	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा	स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजना सम्बन्धी दस्तावेजहरूमा केही संख्यामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					भएका नीतिहरू) सम्बन्धी कुराहरू समावेश भए/नभएको			भएका नीतिहरू) सम्बन्धी कुराहरू समावेश भएको	भएका नीतिहरू) सम्बन्धी कुराहरू आँसिक रुपमा मात्र समावेश भएको	भएका नीतिहरू) सम्बन्धी कुराहरू समावेश नभएको	समावेशी विकास समावेश कार्यक्रम भएको ।
४				४.१.१	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै नीतिहरु छन्/छैनन्? (स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरिएको वा नगरिएको)	०-१	१	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै नीति भएको र यस्तो नीति स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा समावेश गरिएको	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै भएको तर स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा समावेश नगरिएको	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्नेसम्बन्धी अलग्गै नीति नभएको र स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकामा समेत कुनै खास व्यवस्था नगरिएको	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने नीति दस्तावेज र स्थानीय ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिकाहरू भएको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५				१.१.५	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितिमा परेको समुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु रोक्न प्रयाप्त प्रावधानको व्यवस्था गरिएको छ/छैन ?	०-१	०.५	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितिमा परेको समुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु रोक्न प्रयाप्त प्रावधान राखिएको	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितिमा परेको समुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु रोक्ने खालका केही प्रावधान मात्र समावेश गरिएको	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला तथा बञ्चितिमा परेको समुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु रोक्न कुनै प्रावधान नराखिएको	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिहरू र तिनको लैससास दृष्टिले विश्लेषण गरिएको दस्तावेज नभएको तर व्यवहारत: कार्यान्वयन हुने गरेको ।
६				१.१.६	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिँसा र विभेद	०-१	१	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिँसा र विभेद	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीय स्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुनेहिंसा र विभेद	महिला तथा बञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमाणित कागजातहरू भएको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					उपर सुनुवाई हुने प्रबन्ध मिलाए/नमिलाएको			सुनुवाई हुने प्रबन्ध मिलाएको र सोहि अनुरूप कार्यन्वयन हुने गरेको	उपर सुनुवाई हुने प्रबन्ध मिलाएको तर कार्यान्वयन नभएको	उपर सुनुवाई हुने प्रबन्ध नमिलाएको	
७				१.१.७	महिला र पुरूषमा श्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने प्रावधान रहे/नरहेको	०-१	१	महिला र पुरूषमा श्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने प्रावधान रहेको	महिला र पुरूषमा श्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने केही प्रावधान मात्र रहेको	महिला र पुरूषमा श्रमको ज्यालामा विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको	महिला र पुरूषमा श्रमको ज्याला भुक्तानी दस्तावेज रहेको ।
८				१.१.८	स्थानीय तहको नीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहे/नरहेको	०-१	०	स्थानीय तहको नीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानहरु रहेको	स्थानीय तहको नीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने केही प्रावधान रहेको	स्थानीय तहको नीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको	स्थानीय तहको श्रम नीतिको छुट्टै दस्तावेज नरहेको र वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको दस्तावेजमा समेत उल्लेख नभएको ।
९		योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	१.२.१	आवधिक योजना र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी	०-१	०.५	आवधिक योजना र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको	आवधिक योजना र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी	आवधिक योजना रवार्षिक योजना तथा कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी	आवधिक योजना र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको छ/छैन ?			लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको	विकासको लागि आँसिक रुपमामात्र नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापन योग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको	विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापन योग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश नगरिएको	समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम रहेको र केही मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य विश्लेषण दस्तावेज भएको ।
१०				१.२.२	गाउँपालिका/नगर पालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको	०-१	०.५	गाउँपालिका/नगर पालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहको लागि वा	गाउँपालिका/नगर पालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषणको	गाउँपालिका/नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको लागि वा प्रत्यक्ष्य	नगरपालिकाको महिला, बालबालिका तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था विश्लेषण नगरी सो समूहको लागि स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					आधारमा सो समूहको लागि वा प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरे/नगरेको			प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको	आधारमा सो समूहमध्ये केहीको लागि मात्र प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको	फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउने नगरेको	समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्ने गरेको ।
११				१.२.३	स्थानीय सरकारको योजना सूची लक्षित समूहहरूको सक्रीय सहभागितामा तयार हुने र उनीहरुले छनौट गरेका योजना प्राथमिकीकरणमा पर्ने गरे/नगरेको (योजना तर्जुमा गर्दा गाउँ, वस्तीस्तरबाट आएका योजना कार्यक्रमहरुलाई	०-१	१	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना सूची संकलन गर्दा लक्षित समूहहरूको सक्रीय सहभागितामा तयार हुने र उनीहरुले छनौट गरेका योजना प्राथमिकीकरणमा पर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना सूची संकलन गर्दा केही मात्र लक्षित समूहको सक्रीय सहभागितामा तयार हुने र उनीहरुले छनौट गरेका केही योजनामात्र प्राथमिकीकरणमा पर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना सूची संकलन गर्दा लक्षित समूहको सक्रीय सहभागितामा तयार हुने नगरेको र उनीहरुले माग गरेका योजनाले सामान्यतया प्राथमिकता नपाउने गरेको ।	स्थानीय सरकारको योजना तर्जुमा गर्दा भएका सहभागीहरूको सूची, फोटो र वडास्तरबाट छनौट भएका योजनाको सूची र लक्षित समूहले छनौट गरेका कार्यक्रमको सूचीको योजना प्राथमिकीकरण

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					समेटे/नसमेटेको परीक्षण)						मा राख्ने गरेको ।
१२				१.२.४	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल भए/नभएको ?	०-१	०.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल भएको	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा सामान्य छलफल भएको	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल नभएको	बजेट तर्जुमा गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयलाई आंसिक रुपमा समावेश गरेको ।
१३				१.२.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहहरूको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको	०-१	०.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहहरूको छुट्टा छुट्टै अवस्था

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए/नगरिएको (तयारी प्रतिवेदन)			आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको	आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार केही कार्यक्रम तय हुने गरेको	आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने नगरिएको	विश्लेषणको आधार भन्दा आवश्यकता र मागको आधारमा कार्यक्रम तय गर्ने गरेको ।
१४				१.२.३	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने गरे/नगरेको	०-१	१	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरू मध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरू मध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार केही कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजन गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरू मध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण नगरेको बजेट विनियोजन पनि गर्ने नगरेको	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरू स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज र सोलाई प्राप्त गर्ने खालका कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरिएको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१५				१.८.७	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी बने/नबनेको	०-१	१	स्थानीय तहका योजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी बनेको	स्थानीय तहका योजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई सिमित रुपमा प्रत्यक्ष लाभ र केही अप्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी बनेको	स्थानीय तहका योजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी नबनेको	स्थानीय तहका योजनामा लक्षित समूहहरुलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
१६				१.८.८	स्थानीय सरकारका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समूहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भए/नभएको र मुख्य कार्यकारी पद मध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी	०-१	०.५	स्थानीय सरकारका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समूहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको, मुख्य कार्यकारी पद मध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिएको	स्थानीय सरकारका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समूहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता गर्ने र मुख्य कार्यकारी पद मध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिने नीति लिएको	स्थानीय सरकारका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समूहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता नभएको, मुख्य कार्यकारी पद मध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी पनि	स्थानीय सरकारको उपभोक्ता समिति व्यवस्थापन सम्बन्धी कानूनका प्रावधानहरूमा ४०% महिलाहरू रहने व्यबस्था नभएको र योजनाको

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					दिए/नदिएको					नदिएको	नमूना अवलोकनले आंसिक नतिजा देखिएको ।
१७		बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	५.३.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडा वर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गका समूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने (विश्लेषण) गर्ने गरिए/नगरिएको ?	०-१	०.५	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गका समूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने (विश्लेषण) गर्ने गरिएको	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गका समूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने (विश्लेषण) गर्ने गरिएको	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबालिका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग र दलित लगायतका सबै जातजाति र विपन्न वर्गका समूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने (विश्लेषण) गर्ने नगरिएको	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा अघि समुदायका केहि सरोकारवालाहरूसँगको छलफल र परामर्श तथा विपन्नता स्तरीकरण सम्बन्धी आवधिक दस्तावेज नभएको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१८				१.३.२	स्थानीय सरकारका क्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमित रुपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए/नगरिएको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारका क्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माणएवं परीक्षण नियमित रुपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने गरिएको	स्थानीय सरकारका क्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण गर्न कहिले काहीँ बजेटको व्यवस्था हुने गरेको	स्थानीय सरकारका क्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण गर्न बजेटको व्यवस्था हुने नगरेको	बजेट विनियोजन र लैससास परीक्षण दस्तावेजहरु, लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षणका लागि बजेटको व्यवस्था गरिएको।
१९				१.३.३	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि प्रयाप्त बजेट तथा कार्यक्रम	०-१	१	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि प्रयाप्त बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट	लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि स्थानीय सरकारले बजेट

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					वार्षिक योजनामा समावेश गरिए/नगरिएको ?			समावेश गरेको	योजनामा समावेश भएपनि प्रयाप्त नभएको	ब्यवस्था हुने नगरेको	विनियोजन गरेको ।
२०				१.३.४	स्थानीय सरकारको बजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरूको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितका कार्यक्रममा समयमा खर्च गरिए/नगरिएको ? (बजेट तथा कार्यक्रम बीच भिडान)	०-१	०.५	स्थानीय सरकारको बजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरूको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितका कार्यक्रममा समयमा खर्च गर्ने गरिएको।	स्थानीय सरकारको बजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरूको लागि कहिले कहीँ बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितका कार्यक्रममा खर्च गर्ने गरिएको ।	स्थानीय सरकारको बजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरूको लागि बजेट विनियोजन तथा उनीहरूको हितका कार्यक्रममा खर्च गर्ने नगरिएको ।	बजेट तथा कार्यक्रम बीच भिडान नतिजा निकाल्ने गरेको तर निश्चित बजेट विनियोजन नगरेको ।
२१	संस्थागत व्यवस्था	कर्मचारी पदाधिकारी	४	२.१.१	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा (कर्मचारी/पदाधिकारी)	०-१	०	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा (कर्मचारी/पदाधिकारी) महिलाहरूको	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा (कर्मचारी/पदाधिकारी)	स्थानीय सरकारको निर्णायक तहमा (कर्मचारी/पदाधिकारी)	नगरपालिकाको निर्णायक तहमा रहेका महिला कर्मचारी/ पदाधिकारीको

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					महिलाहरूको समान रुपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व रहेको छ/छैन ?			समान रुपमा (५०।५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व रहेको अवस्था ।	महिलाहरूको समान रुपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व नभए पनि कम्तिमा ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व रहेको अवस्था	महिलाहरूको समान रुपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व नभए पनि कम्तिमा ३३ प्रतिशत पनि प्रतिनिधित्व नरहेको अवस्था	समान प्रतिनिधित्व नरहेको ।
२२				२.१.२	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीच समावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक	०-१	१	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीच समावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुन सक्ने रणनीति लिइएको अवस्था ।	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदाय मध्येबाट केही समावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको सिमित समावेशी प्रतिनिधित्व हुन	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लिङ्ग र समुदायका बीच समावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको सम्बन्धी नीति, कानून र अभ्यास सम्बन्धी रणनीतिक दस्तावेज रहेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					प्रतिनिधित्व हुन सक्ने रणनीति लिइएको छ/छैन ?				सक्ने रणनीति लिइएको अवस्था ।	प्रतिनिधित्व हुन सक्ने रणनीति लिइएको छैन ।	
२३				२.१.३	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेको कार्यटोली वा शाखा मार्फत दिने गरेको/नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको जनप्रतिनिधि समावेश गरेको कार्यटोली मार्फत दिने गरेको ।	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेर सेवा दिने नगरेको ।	स्थानीय सरकारले महिला तथा बिशेष समुदायलाई बिशेष सेवा प्रदान गर्ने रणनीति तथा कार्यनीति सहित सेवा प्रवाह गर्ने गरेको ।
२४				२.१.४	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई	०-१	०.५	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूला

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					कुनै क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुने गरी र महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको/नलिएको			कुनै क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुने गरी र महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको ।	कुनै क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुनेगरी र महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई समेत सेवा प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको ।	कुनै क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर पाइने गरी र महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुने गरी सकारात्मक विभेदको नीति नरहेको ।	ई क्षमता अभिबृद्धिको अवसर प्रदान गर्ने सकारात्मक विभेदको नीति भएपनि रणनीति दस्तावेज नरहेको ।
२५		कार्यप्रणाली समावेशी	४	२.२.१	महिला र पुरुष बीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति छ/छैन ?	०-१	०.५	महिला र पुरुष बीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति रहेको ।	महिला र पुरुष बीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति भएपनि	महिला र पुरुष बीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित	महिला र पुरुष बीचको असमानता हटाउन र सामाजिक समावेशीकरण बढाउने नीति रहेको तर कार्यक्रम तथा

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
									कार्यान्वयनमा नरहेको ।	कार्यनीति नरहेको ।	बजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन नगरेको ।
२६				१.१.१	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ/छैन ? (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित गरिए/नगरिएको)	०-१	०.५	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको)	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको) तर कार्यान्वयनमा	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था नगरिएको ।	स्थानीय सरकारको संगठन संरचना र लैङ्गिक विकास हेर्ने अलग्गै इकाईको स्थापना नगरेको तर कार्य निर्देश, शर्त र जिम्मेवारी किटान सहित इकाईको कामकाजको व्यवस्था भएको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
									नरहेको		
२७				२.२.३	स्थानीय सरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरिएको छ/छैन ?	०-१	०	स्थानीय सरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरिएको ।	स्थानीय सरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय सरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता केही पनि नरहेको ।	स्थानीय सरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता दस्तावेज निर्णय नगरेको ।
२८				२.२.४	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	०-१	०.५	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक	योजना तर्जुमा समितिलाई र लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए नभएको र यस समितिले वडा तहमा योजाना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए/नभएको अनुगमन गरे/नगरेको			कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेको र यस समितिले वडा तहमा योजाना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत गरेको	कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेतापनि यस समितिले वडा तहमा योजाना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन नगरेको	समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता नरहेको र यस समितिले वडा तहमा योजाना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत नगरेको	समितिले सुझाव नदिएको, बैठकको उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका नभएको तर वडास्तरमा गरेको अनुगमन प्रतिवेदन भएको ।
२९		समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	२.३.१	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट	०-१	१	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रह/नरहेको ?			महिला र पुरुषको समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहेको ।	समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहेपनि व्यवहारमा केहीको मात्र प्रतिनिधित्व हुने गरेको ।	परेको समुदायबाट समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था नरहेको ।	परेको समुदायबाट समावेशी प्रतिनिधित्व भएको उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका उपलब्ध रहेको ।
३०				१.३.१	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भाग लिन पाए/नपाएको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भाग लिन पाएको ।	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफलमा भाग लिन पाए पनि निर्णय निर्माणमा भूमिका खेल्न नसकेको ।	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भाग लिन नपाएको ।	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूको छलफल सहभागिताको उपस्थिति र निर्णय पुस्तिकाको प्रति उपलब्ध रहेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३१				२.३.३	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हित हुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरे/नगरेको ?	०-१	०.५	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हित हुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हित हुने गरी विश्लेषण नगरी नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हित हुने गरी विश्लेषण र सुझाव केही पनि दिने नगरेको।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्य हुने गरेको तर स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले सुझावहरु नदिने गरेको।
३२				२.३.४	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा	०-१	०.५	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हित हुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वयन हुने गरे/नगरेको ?			बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको प्रायः कार्यान्वयन हुने गरेको ।	बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हित हुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वयन कहिले काहीँ मात्र हुने गरेको ।	महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हित हुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वयन हुने नगरेको ।	महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हित हुने गरी नीतिगत र कार्यगत सुझावहरु नदिने गरेको तर कार्यान्वयन समीक्षा हुने गरेको ।
३३		वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	१.४.१	स्थानीय तहमा महिला विकास, लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक	०-१	०	स्थानीय तहमा महिला विकास, लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा	स्थानीय तहमा महिला विकास, लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक	स्थानीय तहमा महिला विकास, लैङ्गिक हिँसा बिरूद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि छुट्टै कोष	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					आर्थिक ऐनमा उल्लेख गरी छुट्टै कोष स्थापना गरिएको/नगरिएको ?			उल्लेख गरी छुट्टै कोष स्थापना भएको ।	आर्थिक ऐनमा उल्लेख गरी छुट्टै कोष स्थापना गर्ने निर्णय भएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थापना नभएको ।	सुझावहरु नदिने गरेको ।
३४				२.४.२	के आदिवासी जनजाति, दलित अन्य लक्षित समूहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको छ ? उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ ?	०-१	१	आदिवासी जनजाति, दलित अन्य लक्षित समूहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको तथा उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको ।	आदिवासी जनजाति, दलित अन्य लक्षित समूहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको तर उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा भने नभएको ।	आदिवासी जनजाति, दलित अन्य लक्षित समूहका महिलाहरूको विकासर सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था तथा उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा नभएको ।	आदिवासी जनजाति, दलित, अन्य लक्षित समूहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि प्रयाप्त बजेट विनियोजन र कार्यक्रम संचालन गरिएको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३५				३.४.८	के स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि बजेटको व्यवस्था भएको छ ? सो अनुसार कार्यक्रम पहिचान गरिएको छ ?	०-१	०.५	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि बजेटको व्यवस्था भएको तथा सो अनुसार कार्यक्रम पहिचान गरिएको ।	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि बजेटको व्यवस्था भएको तर सो अनुसार कार्यक्रम पहिचान नगरिएको ।	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक डेस्कको विकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरु लागि बजेट तथा कार्यक्रम प्रबन्ध नै नभएको ।	लैङ्गिक डेस्कको अलग्गै व्यवस्था नभएको तथा सोको लागि आवश्यक जनशक्ति, बजेट तथा कार्यक्रमको व्यवस्था गरी उपलब्ध शाखा मार्फत कामकाज हुने गरेको ।
३६				४.४.८	स्थानीय सरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे/नगरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी	०-१	१	स्थानीय सरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने गरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने गरेको ।	स्थानीय सरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे पनि कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी	स्थानीय सरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था नगरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा	स्थानीय सरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन बजेट विनियोजन गरेको दस्तावेज र सूचना प्रणाली र यसबाट

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					सूचना दिने वा नदिने गरेको।				सूचना दिने नगरेको।	खर्च सम्बन्धी सूचना पनि नदिने गरेको।	प्रवाहित सूचनाहरू समेत उपलब्ध रहेको।
३७		तथ्याङ्क सङकलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५.१	के स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको छ ? (लिङ्ग, उमेर, जात, र आर्थिक स्थिति आदि) (गाऊं/नगर प्रोफाईल)	०-१	१	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका (लिङ्ग, उमेर, जात, र आर्थिक स्थिति आदि) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्ने गरेको र खण्डीकृत तथ्यांकको समय समयमा अध्यावधिक गर्ने गरेको छ।	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका (लिङ्ग, उमेर, जात, र आर्थिक स्थिति आदि) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गरेको तर खण्डीकृत तथ्यांङ्कको अध्यावधिक नगरेको।	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदाय स्तरका (लिङ्ग, उमेर, जात, र आर्थिक स्थिति आदि) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन पनि नगरेको।	महिला, पुरुष, बालबालिका, सबै जातजातिका (लिङ्ग, उमेर, जात, र आर्थिक स्थिति आदि) खण्डिकृत तथ्याङ्क सहितको अध्यावधिक प्रोफाईल रहेको।
३८				२.५.२	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत	०-१	१	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका	स्थानीय स्तरका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना/तथ्यांक

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरे /नगरेको (गाऊं/नगर प्रोफाईल)			सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।	आधारभूत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरेको तर छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	आधारभूत सूचना/तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान नै नभएकोले छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने नगरेको	र नक्साङ्कन सहितको अध्यावधिक प्रोफाईल रहेको ।
३९				२.५.३	के स्थानीय सरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको छ ?	०-१	१	स्थानीय सरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नीति बनाएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय सरकारले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नगरेको ।	पार्श्वचित्र र खण्डीकृत तथ्यांक तथा सूचनाको आधारमा स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४०				२.५.४	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने गरे/नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन गरेपनि तथ्यांक अध्यावधिक नगरेको ।	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने नगरेको ।	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरणको तथ्यांक र अध्यावधिक सहित अभिलेख राख्ने गरेको ।
४१	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास २०	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	३.१.१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे/नगरेको र छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन भए/नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा	०-१	०	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने गरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आएको ।	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भएपनि छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको तथा यस्ता कार्यमा भए गरेको खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना नरहेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					आए/नआएको ?				नआएको	नआएको ।	
४२				३.१.९	स्थानीय सरकारका पदाधिकारी/कर्मचारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा सम्बन्धी तालिम लिएका छन् वा छैनन् र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता गरिएको थियो वा थिएन ?	०-१	०.५	स्थानीय सरकारका पदाधिकारी/कमर्चारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंशा सम्बन्धी तालिम लिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता गरिएको ।	स्थानीय सरकारका पदाधिकारी/कर्मचारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंशा सम्बन्धी तालिम लिए पनि तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता नगरिएको ।	स्थानीय सरकारका सबै पदाधिकारी/कर्मचारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंशा सम्बन्धी तालिम नलिएका र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चितता नगरिएको ।	स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु र समावेशी सदस्यहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने गरेको तर कुल संख्याका आधारमा महिला तथा पुरुषको सहभागी संख्याको अनुपात विश्लेषण प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्य नगर्ने गरेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४३				३.१.३	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक संवेदनशील भाषाको प्रयोग र महिलाका आवश्यकता समेटिएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिने गरिएको छ/छैन ?	०-१	०.५	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक संवेदनशील भाषाको प्रयोग तथा महिलाका आवश्यकता समेटिएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिने गरिएको ।	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक संवेदनशील भाषाको प्रयोग र महिलाका आवश्यकता समेटिए पनि तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिने नगरिएको ।	तालिमका विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक संवेदनशील भाषाको प्रयोग हुने नगरेको, महिलाका आवश्यकता पनि नसमेटिएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण समेत लिने नगरिएको ।	तालिममा समेटिएको विषयवस्तु, भाषाको लेखन र प्रयोगको स्तर उपयुक्त भएको तर आवश्यकतामा आधारित नभएको र तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण सहितको प्रतिवेदन उपलब्ध रहेको ।
४४				३.१.४	महिला तथा लक्षित समूहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि	०-१	१	महिला तथा लक्षित समूहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट	महिला तथा लक्षित समूहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि	महिला तथा लक्षित समूहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका	महिला तथा लक्षित समूहका पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राबिधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण) छन/छैनन् ? सो अनुसारको बजेट विनियोजन गरिएको छ/छैन ?			कार्यक्रमहरू रहेका र सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने गरेको ।	निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू भएपनि सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने नगरेको ।	लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूर सो अनुसार बजेट विनियोजन हुने नगरेको ।	कार्यक्रमको प्रतिवेदन र परिमाण खुल्ने बजेट र खर्च विवरण रहेको ।
४५				३.१.५	के स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिन तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट मानवीय श्रोत छन् ? (विषयगत तालिम प्राप्त जनशक्ति संख्या)	०-१	०.५	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिन तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट मानवीय श्रोत रहेको ।	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिन तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने केही मानवीय श्रोत रहेको ।	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिने तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने मानवीय श्रोत नरहेको ।	स्थानीय सरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने विषयगत तालिम प्राप्त सिमित

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
											जनशक्ति रहेको।
४६				३.१.६	के स्थानीय सरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइको व्यवस्था छ ?	०-१	१	स्थानीय सरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइको व्यवस्था रहेको।	स्थानीय सरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइको व्यवस्था भएपनि जनशक्ति नखटाइएको।	स्थानीय सरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाइ र सो सम्बन्धी जनशक्ति नहेको।	स्थानीय सरकारको संगठन संरचना र कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण रहेको।
४७				३.१.७	महिला र बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे/नरहेको र कार्यान्वयन भए/नभएको। (संचालित तालिम कार्यक्रम संख्या र	०-१	१	महिला र बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन हुने गरेको।	महिला र बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षाका हुने गरे पनि सबैले अवसर नपाएको।	महिला र बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षाका हुने नगरेको र कार्यक्रम समेत नरहेको।	स्थानीय तहको वार्षिक कार्यक्रम र महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					उपस्थिति)						
४८				३.१.८	महिला विकासका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका बाह्र वटा प्रतिबद्धताहरूका बारेमा स्थानीय सरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी छ ? सोको लागि अभिमुखीकरण गरिएको छ ? (कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	०	महिला विकासका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिबद्धताहरूका बारेमा स्थानीय सरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिन अभिमुखीकरण गरिएको ।	महिला विकासका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिबद्धताहरूका बारेमा स्थानीय सरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिने कार्यक्रम रहेपनि सञ्चालन नभएको ।	महिला विकासका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिबद्धताहरूका बारेमा स्थानीय सरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी नभएको र यस्तो जानकारी दिने कुनै कार्यक्रम नरहेको ।	महिला विकासका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिबद्धताहरूका बारेमा स्थानीय सरकारका पदाधिकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिन अभिमुखीकरण कार्यक्रम नरहेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४९		अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरुद्ध जनचेतना	४	३.२.१	महिला बिरुद्ध सबै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र सो अनुसारको बजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम समयमा सम्पन्न गरेको छ ? (कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	०.५	महिला बिरुद्ध सबै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र सो अनुसारको बजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम समयमा सम्पन्न हुने गरेको ।	महिला बिरुद्ध सबै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू रहेपनि सो अनुसारको बजेट विनियोजन तथा कार्यक्रम सञ्चालन नभएको ।	महिला बिरुद्ध सबै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू नरहेको र यसका लागि बजेट समेत विनियोजन हुने नगरेको ।	महिला बिरुद्ध सबै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू न्यून भएपनि बजेट विवरण तथा सञ्चालित कार्यक्रमको प्रतिवेदन रहेको ।
५०				३.२.२	लैङ्गिक हिँसा रहित गाऊ/नगरपालिका घोषणा गरेको छ ? (घोषणा गरेको मिति) र महिला हिंसा बिरुद्ध शुन्य सहिष्णुता अपनाएको छ ? (घटेका घटना संख्या र लिइएका निर्णय)	०-१	०	लैङ्गिक हिँसा रहित गाऊ/नगरपालिका घोषणा भएको र महिला हिंसा बिरुद्ध सून्य सहिष्णुता अपनाइएको ।	लैङ्गिक हिँसा रहित गाऊ/नगरपालिका घोषणा भएपनि महिला हिंसाका घटना उल्लेख्य रुपमा नघटेको ।	लैङ्गिक हिँसा रहित गाऊ/नगरपालिका घोषणा पनि नभएको र महिला हिंसाका घटना उल्लेख्य संख्यमा रहेको ।	लैङ्गिक हिँसा रहित नगरपालिका घोषणा नगरिएको र महिला हिंसाका घटना यथावत रहेको ।
५				२.	स्थानीय सरकारले	०-१	०.	स्थानीय सरकारले	महिला बिरुद्ध सबै	स्थानीय	महिला बिरुद्ध

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१					महिला बिरुद्ध सबै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने गरेको छ ? (कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका)		५	महिला बिरुद्ध सबै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरिएको ।	खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू स्थानीय सरकारहरूले संचालन गर्नेगरे पनि प्रभावकारी नभएको ।	सरकारले महिला बिरुद्ध सबै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नगरेको ।	सबै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरु अभियान वा बिशेष कार्यक्रम बाहेकका बेला संचालन नगर्ने गरेको ।
५२				४.८.३	के स्थानीय सरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि जस्ता सामाजिक कुरीति हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने गरेको छ ?	०-१	०.५	स्थानीय सरकारले समाजमा रहेको विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि जस्ता सामाजिक कुरीति हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि मध्ये केही मात्र सामाजिक कुरीति हटाउने कार्यक्रम संचालन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि सामाजिक कुरीति हटाउने कार्यक्रम संचालन हाल सम्म नगरेको ।	स्थानीय सरकारले समाजमा रहेका विभिन्न कुसंस्कार र सामाजिक कुरीति हटाउन आंसिक रुपमा संचालन गरेको कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण रहेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					(कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)						
५३		कानूनी साक्षरता	४	३.३.९	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत जनप्रतिनिधिहरू र पालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू,	०-१	०.५	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत जनप्रतिनिधिहरू र पालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत केही जनप्रतिनिधिहरू तथा पालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरु मध्ये केही सिमितलाई मात्र नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन,	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका समेत केही जनप्रतिनिधिहरू तथा पालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरु मध्ये कसैलाई पनि नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन,	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधिहरू र पालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान र अन्य प्रचलित कानूनको बिषयमा अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना आंसिक

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने गरे/नगरेको ?			गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने गरिएको	मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अभिमुखीकरण गरिएको ।	मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अभिमुखीकरण नगरिएको ।	संख्यामा गरेको ।
५४				३.३.२	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र	०-१	०	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख, प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरू मध्ये केहीलाई मात्र कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्बन्धमा समय समयमा अभिमुखीकरण गर्ने गरे/नगरेको ?			समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्बन्धमा समय समयमा अभिमुखीकरण गर्ने गरेको	प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरिएको ।	प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्बन्धमा कुनैपनि अभिमुखीकरण नभएको ।	कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रक्रिया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तु समेटी अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना नगरेको ।
५५				३.३.३	के महिलाहरूको लागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालित भएका छन ? (जस्तैः कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, र चेलिबेटी	०-१	१	महिलाहरूको लागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी - कानूनी हक अधिकार, एकल महिला र चेलिबेटी बेचबिखन बिरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा बिरुद्ध कार्यक्रम, यौन हिँसा	महिलाहरूको लागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी - कानूनी हक अधिकार, एकल महिला र चेलिबेटी बेचबिखन बिरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा बिरुद्ध कार्यक्रम,	महिलाहरूको लागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी - कानूनी हक अधिकार, एकल महिला र चेलिबेटी बेचबिखन बिरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा	महिलाहरूको लागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धी - कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटी बेचबिखन बिरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					बेचबिखन बिरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा बिरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका कार्यक्रम आदिबारे अनुशिक्षण)			बिरूद्धका कार्यक्रम आदि बारे नियमित रुपमा अनुशिक्षण हुने गरेको ।	यौनहिँसा बिरूद्धका केही बिषयमा अभिमुखिकरण हुने गरेको ।	बिरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्धका कार्यक्रम आदि बारे अनुशिक्षण नभएको ।	बिरूद्धका विषयमा अनुशिक्षण अभिमुखीकरण दिएको ।
५६				४.३.३	महिलाहरूको लागि संचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट के उनीहरु लाभान्वित भएका छन् ? (जस्तैः कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटी बेचबिखन बिरूद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा बिरूद्ध	०-१	१	महिलाहरूको लागि संचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटी बेचबिखन बिरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा बिरुद्ध कार्यक्रम, यौन हिँसा बिरूद्ध महिलाहरू सशक्तिकरण भएको ।	महिलाहरूको लागि संचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटी बेचबिखन बिरुद्ध कार्यक्रम छाउपडी प्रथा बिरुद्ध कार्यक्रम, यौन हिँसा बिरूद्धका बिषयहरु मध्ये	महिलाहरूको लागि संचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन नभएको र यसले महिलाको कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, चेलिबेटी बेचबिखन बिरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा बिरुद्ध कार्यक्रम,	महिलाहरूको लागि संचालित कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरूबाट महिलाहरु लाभान्वित भएको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					कार्यक्रम, यौनहिँसा बिरूद्ध काकार्यक्रम आदिबारे अनुशिक्षण र यसको असर)				केहीमा महिलाहरूको सशक्तिकरण भएको ।	यौन हिँसा बिरूद्धका कार्यक्रमहरूमा महिलाहरु सशक्त नभएको ।	
५७		विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३.४.१	स्थानीय सरकारले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृत गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्श गरे/नगरेको र यस्ता दस्तावेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला	०-१	०.५	स्थानीय सरकारले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृत गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्श हुने गरेको र यस्ता दस्तावेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान	स्थानीय सरकारले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृत गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायका सिमित व्यक्तिसँग मात्र परामर्श लिने गरेको र यस्ता दस्तावेजमा सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष	स्थानीय सरकारले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि स्वीकृत गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्श लिने नगरेको र यस्ता दस्तावेजमा	स्थानीय सरकारले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्यविधि निर्माणको क्रममा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग प्रयाप्त परामर्श गर्ने जस्ता कार्य

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान रहे/नरहेको ?			समेत रहेको ।	राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नरहेको ।	सिमान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरीएको विशेष राहतको प्रावधान समेत नरहेको ।	नगर्ने गरेको ।
५८				३.४.२	स्थानीयस्तरको विपद सम्बन्धी तथ्यांक सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्यांक राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गर्ने गरे/नगरेको ?	०-१	०.५	स्थानीयस्तरको विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहमा महिला र बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गर्ने गरेको ।	स्थानीयस्तरको विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहका महिला रकेही बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गर्ने गरेको ।	स्थानीयस्तरको विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहका महिला र बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको तथ्याङ्क नराखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गर्ने गरेको ।	स्थानीयस्तरको विपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहका महिला र बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको केही तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरणको सूची

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
											तयार गर्ने गरेको ।
५९				३.४.३	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी गर्ने गरे/नगरेको ?	०-१	०.५	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी सञ्चालन गर्ने गरेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यगर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा केही बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको सहभागितामा उनीहरूलाई प्राथमिकतामा राखी सञ्चालन गर्ने गरेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको सहभागिता विना उनीहरूलाई बिशेष प्राथमिकता नदिइ सञ्चालन गर्ने गरेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यका लागि केही लाभान्वित समूह र उनीहरूलाई प्राथमिकतामा संचालन गरेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६०				३.४.४	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरे/नगरेको ?	०-१	१	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय मध्ये सिमितको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको सहभागितामा विना नै निर्णय गर्ने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको सहभागितामा भएको उपस्थिति विवरण ।
६१	सेवा प्रवाह २०	पूर्वाधार विकास	४	४.१.१	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजाइन, लगत अनुमान तयार गर्दा संरचना निर्माण भएपछि	०-१	१	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजाइन, लगत अनुमान तयार गर्दा महिला, बालबालिका,	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजाइन, लगत अनुमान तयार गर्दा अपाङ्गता भएका व्यक्तिले	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजाइन, लगत अनुमानतयार गर्दा महिला,	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि स्वीकृत ड्रइङ, डिजाइन, लगत अनुमान गरी

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक, बाल र अपाङ्ग मैत्री/संबेदनशील संरचनाको प्रावधान सहित हुने गरे/नगरेको ?			अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक, बाल र अपाङ्ग मैत्री तथा संबेदनशील संरचना निर्माण हुने गरी स्वीकृत हुने गरेको ।	निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी भएपनि लैङ्गिक र बालमैत्री तथा संबेदनशील संरंचना निर्माण हुने गरी स्वीकृत नहुने गरेको ।	बालबालिका र अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक बालमैत्री तथा संबेदनशील संरंचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत नहुने गरेको	संरचना निर्माण गरिएको र सो ड्रइङ, डिजाइन सहितको दस्तावेजीकरण भएको गरिएको ।
६२				४.१.२	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका	०-१	१	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू मध्ये केहीको मात्र निर्माण गर्दा महिला,	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका	नगरपालिकाको भवन, भौतिक पुर्वाधार र संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य तथा अन्य पूर्वाधारहरूका ड्रइङ, डिजाइन र निर्मित संरचना कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनहरू

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरिएको छ/छैन ?			दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने गरेको ।	अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने गरेको ।	व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने नगरेको ।	भएको ।
६३				४.१.३	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिट भन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना	०-१	०.५	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिट भन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशन दिने गरेको	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिट भन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिट भन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिट भन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					तयार गर्न निर्देशन दिने गरिएको छ/छैन ?			।	तयार गर्नु पर्ने नीति बनाएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	तयार गर्न निर्देशन दिने कुनै नीति नै नभएको र हाल सम्म यस बिषयमा नसोचिएको ।	समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशन दिने गरेको ।
६४				४.१.४	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू	०-१	०	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू रहेका	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्ने सोच बनाएको तर सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जन विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न नीति तथा सकारात्मक वातावरण र	महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जाको प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने नीति र आयोजनाहरू संचालन नगरिएको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					रहे/नरहेको ?			।	आयोजनाहरू नरहेको ।	प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू समेत नरहेको ।	
६५		प्रजनन् स्वास्थ्य	४	४.८.९	गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने गरी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश भए/नभएको ?	०-१	१	गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगा गरी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश गरी सो नीति कार्यान्वयन गरिएको ।	गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने गरी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश भएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा लगाउने नीति तथा यसको कार्यान्वन केहीपनि नभएको ।	गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने नीति रहेको र सो सम्बन्धी बजेट तथा कार्यक्रम विनियोजन पनि गरिएको ।
६६				४.८.८	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका	०-१	१	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका	स्थानीय तहको कार्यालय र स्वास्थ्य चौकीमा बच्चालाई

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					सार्वजनिक स्थलहरुमा बच्चालाई स्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था र सो को व्यवस्थापन गरिएको छ/छैन ?			सार्वजनिक स्थलहरुमा बच्चालाई स्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था र सो को व्यवस्थापन गरिएको ।	सार्वजनिक स्थलहरुमा बच्चालाई स्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	सार्वजनिक स्थलहरुमा बच्चालाई स्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था सम्बन्धी नीति तथा यसको व्यवस्थापन केहीपनि नभएको ।	स्तनपानका निमित्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था र सोको व्यवस्थापन गरिएको ।
६७				४.२.३	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धी कार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष	०-१	१	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धी कार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरूसंचालन गरिएका ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धी कार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी केही	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धी कार्यक्रम लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी कुनैपनि	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ सम्बन्धी कार्यक्रम, महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					कार्यक्रमहरू संचालन गरिएका छन् ?				विशेष कार्यक्रमहरू मात्र संचालन भएका ।	विशेष कार्यक्रमहरू संचालित नभएका	कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको ।
६८				४.८.४	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट भएर/नभएको ?	०-१	१	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनमा रहेको ।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम भएपनि बजेट विनियोजन नभएको ।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट नभएको ।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा सहजीकरण र सहयोग गर्न कार्यक्रम र बजेट विनियोजन भएको ।
६९		शिक्षा कार्यक्रम	४	४.३.१	स्थानीय तहले आफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रबन्ध मिलाए/नमिलाए	०-१	०.५	स्थानीय तहले आफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रबन्ध मिलाएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने नीति भएपनि प्रयाप्त	स्थानीय तहले आफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रबन्ध नमिलाएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो पालिका भित्रका विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					को ?				प्रयास नभएको ।		नीति केही हदसम्म कार्यान्वयन भएको ।
७०				४.३.२	स्थानीय तहले आफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिको व्यवस्था गरी निश्पक्ष वितरण	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिको व्यवस्था गरी निश्पक्ष वितरण हुने	स्थानीय तहले आफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका केही परिवारका बालिका तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूदायका केही बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिको व्यवस्था गरी	स्थानीय तहले आफ्नो पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूदायका कुनै बालबालिकालाई पनि दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृत्तिको व्यवस्था गरी	पालिका भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालिका तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूदायका बालबालिकालाई छात्रबृत्तिको व्यवस्था गरी वितरण हुने गरेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					हुने प्रबन्ध मिलाए/नमिलाएको ?			प्रबन्ध मिलाएको ।	निश्पक्ष वितरण हुने प्रबन्ध मिलाएको ।	निश्पक्ष वितरण हुने प्रबन्ध नमिलाएको ।	
७१				४.३.३	अशिक्षित महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालित भए/नभएका ? (जस्तैः अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चा देखि बच्चा कक्षा, आदि) (कार्यक्रम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या)	०-१	०	अशिक्षित महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चा देखि बच्चा कक्षा, आदि संचालन भएका ।	अशिक्षित महिलाहरूको लागिशिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चा देखि बच्चा कक्षा, आदि संचालन गर्ने नीति भएपनि बजेट विनियोजन नभएको ।	अशिक्षित महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षाहरू, साथी शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, बच्चा देखि बच्चा कक्षाआदि कुनै पनि संचालन नभएको ।	अशिक्षित महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी नीति र विशेष कार्यक्रमहरू संचालन नभएको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७२				४.३.४	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरे/नगरेको ?	०-१	१	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको ।	केही विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण सम्बन्धी सिमित कार्यक्रम संचालन हुने गरेको ।	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा तथा सहजीकरण जस्ता कुनै कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको ।	विद्यालयमा छात्र र छात्राको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, किशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
७३		खानेपानी तथा सरसफाइ	४	४.४.१	गाउँपालिका/नगर पालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रबन्ध भए/नभएको ?	०-१	१	गाउँपालिका/नगर पालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रबन्ध भएको ।	गाउँपालिका/नगर पालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि एउटै शौचालयको व्यवस्था भएको ।	गाउँपालिका/नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रबन्ध नभएको ।	नगरपालिकामा सफा पिउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
											प्रबन्ध भएको।
७४				४.४.८	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे/नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा केही वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन भएको।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौंडामा पोखरी, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सहभागितामा टोल तथा बस्तीमा घरघरमा शौचालय र टोल सफाइ कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७५				४.४.३	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे/नगरेको ?	०-१	१	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने बजेट तथा कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	वर्गीकृत कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर व्यवस्थापनको व्यवस्था गरिएको र फोहोर व्यवस्थापनमा महिला र पुरूषको समान सहभागिता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अभिबुद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७६				४.४.४	महिलाहरू बढी मात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकाशेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे/नगरेको ?	०-१	०	महिलाहरू बढी मात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकाशेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	महिलाहरू बढी मात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकाशेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	महिलाहरू बढी मात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकाशेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	स्थानीय महिलाहरुको सक्रीय सहभागितामा आकाशेपानी संकलन र भण्डारणको कार्यक्रम र परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरणको कार्यक्रम सञ्चालन नगरेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७७		स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	४.२.१	स्थानीय सरकारको योजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिई महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू राख्ने र वार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिएको छ/छैन ?	०-१	१	स्थानीय सरकारको योजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिई महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू राख्ने गरिएको र वार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिएको ।	स्थानीय सरकारको योजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिई महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक केही कार्यक्रमहरू राख्ने गरिएको तर र वार्षिक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय सरकारको योजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिई महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कुनै कार्यक्रम राख्ने नगरिएको ।	योजना तर्जुमा गर्नु अगाडि बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लिई महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने कार्यक्रमको लागि बजेट विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरिएको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७८				४.५.२	स्थानीय सरकारले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरे/नगरेको ? (कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	१	स्थानीय सरकारले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको।	स्थानीय सरकारले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरेको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीय सरकारले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय नगरेको र कुनै त्यस्ता कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको।	स्वरोजगार महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन र बैदेशिक रोजगारीमा जानेहरुको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी संचालन गरिएको।
७९				४.५.३	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक	०-१	०	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक	ग्रामीण महिला र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति रहेको र सोका लागि कार्यक्रम तय गरी

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					परिचालक तयार गर्ने गरे/नगरेको ? (मनोनयन, नियुक्ति वा गठन र तालिम सम्बन्धी सुचकाँक)			गर्ने गरेको ।	परिचालक तयार गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	परिचालक तयार गर्ने नगरेको ।	कार्यान्वयन नगरिएको ।
८०				४.५.४	गरिब तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम कार्यान्वयन भए/नभएको ?	०-१	०	गरिब तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको ।	गरिब तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम भएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	गरिब तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम नभएको ।	समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पालिकाको कार्यक्रम नभएको ।
८१	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	सुशासन	४	५.१.१	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति,	०-१	१	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति,	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका तथा सभाबाट नीति,	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा तदर्थ	स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपालिका

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					कानून जारी गरी सोही कानून बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीबाट निर्णय गरी कामकाज गर्ने गरेको वा तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको ?			कानून जारी गरी सोही कानून बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीबाट निर्णय गरी कामकाज गर्ने गरेको ।	कानून जारी गरेपनि सम्बन्धित अधिकारीबाट तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको ।	निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको ।	तथा सभाबाट नीति, कानून जारी र कानून बमोजिम सम्बन्धित अधिकारीबाट भएको ।
८२				८.१.२	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता	०-१	१	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता	स्थानीय तहले विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको	विधिको शासन, व्यापक जनसहभागिता, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					नीति कार्यान्वयनमा ल्याए/नल्याएको ?			नीति कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	केही नीति मात्र कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	समुदायलाई अग्राधिकार जस्ता कुनै नीति कार्यान्वयनमा नल्याएको ।	अग्राधिकार जस्ता नीति कार्यान्वयनमा ल्याएको ।
८३				५.१.३	महिला विकासका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका बाह्र वटा प्रतिबद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको छ ? (कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	०.५	महिला विकासका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	महिला विकासका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय भएपनि कार्यान्वयन नभएको ।	महिला विकासका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताका क्षेत्रमा कुनै कार्यक्रम तय नभएको तथा कुनै कार्यान्वयन नभएको ।	महिला विकासका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका प्रतिवद्धताहरूका केही क्षेत्रहरुमा कार्यक्रम तय गरी संचालन गरिएको ।
८४				५.१.४	संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न	०-१	०	संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कार्यक्रमहरूमा	संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न	संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता	संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यक्रमहरू समयमा सम्पन्न गरेको छ ?			रकम विनियोजन गरी कार्यक्रमहरू समयमा सम्पन्न गर्ने गरेको ।	कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन भएपनि कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन नभएको ।	कार्यान्वयन गर्ने कुनै कार्यक्रममा रकम विनियोजन नभएको र हालसम्म कुनै कार्यक्रम नभएको ।	कार्यान्वयन गर्ने कार्यक्रममा बजेट विनियोजन भइ आंसिक कार्यक्रमहरू मात्र कार्यान्वयन नभएको ।
८५		उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	५.२.१	स्थानीय सरकारले नियमित रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरे/नगरेको ?	०-१	०.५	स्थानीय सरकारले नियमित रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले आकल झुकल केही कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले कुनै कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने नगरेको ।	केही कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८६				५.२.२	स्थानीय सरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने गरे /नगरेको ?	०-१	०.५	स्थानीय सरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायको उपस्थिति रहने गरेको ।	स्थानीय सरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायको कहिले काहीँ मात्र उपस्थिति रहने गरेको ।	स्थानीय सरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायको उपस्थिति रहने नगरेको ।	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक तथा सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरुको कहिले काहीँ मात्र उपस्थिति रहने गरेको ।
८७				५.२.३	स्थानीय सरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण,	०-१	०.५	स्थानीय सरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई,	स्थानीय सरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण,	स्थानीय सरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक	गाउँपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण,

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सोको कार्यान्वयनका विषयमा आवाज उठ्ने गरे/नगरेको र यसरी उठेका प्रश्न उपर स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरे/नगरेको ?			नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सोको कार्यान्वयनका विषयमा उठेका प्रश्न उपर स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरेको ।	सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सोको कार्यान्वयनका विषयमा उठेका प्रश्न मध्ये केहीको मात्र स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरेको ।	परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सोको कार्यान्वयका विषयमा आवाज उठ्ने गरे पनि यसमा स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने नगरेको ।	सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बञ्चितिकरणमा परेका समुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सोको कार्यान्वयनका विषयमा आवाज उठेका प्रश्न मध्ये केहीको मात्र स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८८				५.८.४	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए/नल्याएको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरे पनि कार्यान्वयनमा आइनसकेको ।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा नल्याएको ।	नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत भइ कार्यान्वयन गरिएको ।
८९		सूचना तथा संचार	४	५.३.१	स्थानीय सरकारले नियमित रुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरे/नगरेकोर महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठ	०-१	१	स्थानीय सरकारले नियमित रुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरेकोर महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको	स्थानीय सरकारले नियमित रुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरे पनि महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिकलाई	स्थानीय सरकारले नियमित रुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने नगरेकोर महिला, बालबालिका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग, दलित, अपाङ्गता भएका	सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी नियमित रुपमा वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिकीकरण र महिला, बालबालिका र लक्षित समूह/समुदाय लक्षित कार्यक्रम तथा बजेट सार्वजनिक गर्ने गरेको ।

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					नागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी सार्वजनिक गरे/नगरेको ?			कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी सार्वजनिक गरेको।	लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी सार्वजनिक नगरेको।	व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिकलाई लक्षित गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक नगरेको।	
९०				७.३.२	स्थानीय सरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरे/नगरेको ?	०-१	०.५	स्थानीय सरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरेको।	स्थानीय सरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको।	स्थानीय सरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने नगरेको।	सबै स्थानीय सूचनाहरू स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने नगरेको।
९१				७.३.३	के स्थानीय सरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण	०-१	१	स्थानीय सरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिक समानता	स्थानीय सरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा केही मात्र समावेशी तथा लैंगिक	स्थानीय सरकारले स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण	स्थानीय रेडियो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैंगिक

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					तथा लैंगिक समानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको छ ?			सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको ।	समानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने गरेको ।	तथा लैंगिक समानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने नगरेको ।	समानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने गरेको ।
९२				४.३.५	के स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलितमधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्य लक्षित समूहहरूको	०-१	०.५	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलित, मधेशी, मुश्लिम, पिछडा वर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिक लगायत अन्य लक्षित समूहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचार सम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यी	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलित, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिक लगायत अन्य लक्षित समूहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचार सम्बन्धी	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, दलित, मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिक लगायत अन्य लक्षित समूहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचार	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबालिका सबै जातजातिका विपन्न बर्ग, अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू लगायतका लक्षित समूहहरूको सूचना, शिक्षा तथा संचार सम्बन्धी कार्यक्रमको

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					सूचना, शिक्षा तथा संचार सम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यी वर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको छ ? (आधार तथ्यांकसँग समेत तुलना गर्न सकिने)			वर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको ।	कार्यक्रमको प्रवाह भएपनि यसबाट यी वर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको आधार नभएको ।	सम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाह नभएको र स्थानीय तहका कार्यक्रमबाट यी वर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि नभएको ।	प्रवाह गरिएको तर यी वर्गहरूको जनचेतनामा वृद्धि भएको तथ्यांक संकलन वा अध्ययन नगरेको ।
१३		अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४	५.४.१	के कार्यक्रम तथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले पूरा लाभ लिन सकेको छ ?	०-१	०.५	कार्यक्रम तथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले पूरा लाभ लिन सकेको ।	कार्यक्रम तथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले केही मात्र लाभ लिन सकेको ।	कार्यक्रम तथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले लाभ लिन नसकेको ।	कार्यक्रम तथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले पूरा लाभ लिएको प्रभाव अध्ययन प्रतिवेदन ।
१४				५.४.२	के स्थानीय सरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा	०-१	०.५	स्थानीय सरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा	स्थानीय सरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा	स्थानीय सरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन,	संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको संचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गर्ने गरिन्छ ?			लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको संचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गर्ने गरिएको ।	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको संचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गर्ने कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकासका कार्यक्रमको संचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गर्ने कार्यक्रम नभएको ।	समानता तथा सामाजिक समावेशी विकासका कार्यक्रम संचालन गरेको तर सोबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गर्ने कार्य नभएको ।
९५				५.४.३	के स्थानीय सरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासी जनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग)	०-१	१	स्थानीय सरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासी जनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका	स्थानीय सरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासी जनजाति, दलित मधेशी, मुश्लिम, पिछडावर्ग)	स्थानीय सरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग (आदिवासी जनजाति, दलित, मधेशी, मुश्लिम,	समीक्षा बैठकमा महिला, बालबालिका, सबै जातजातिका विपन्न वर्ग, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिक लगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथि छलफल गर्ने गरेका छ ?			व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिक लगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथि छलफल हुने गरेको ।	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिक लगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथि यदाकदा छलफल हुने गरेको ।	पिछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठ नागरिक लगायतलाई लक्षित कार्यक्रम माथि छलफल हुने नगरेको ।	लगायतलाई लक्षित गरी छलफल हुने गरेको ।
९६				३.३.१	के अनुगमन तथा मूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिन्छ ?	०-१	०.५	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छ ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनबाट सिकेका केही पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छ ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छैन ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनबाट सिकेका केही पाठहरू तयार गर्दा समावेश गरेको ।
९७		समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	४	४.१.१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय	०-१	१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका केही नीति, कानून तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा मात्र सहकार्य,	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय	संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य,

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					र सहजीकरण गर्ने गरे/नगरेको ?			गरेको ।	समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरेको ।	र सहजीकरण गर्ने नगरेको ।	समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरेको ।
९८				५.५.२	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू बीच सञ्जाल बनी कार्यगत छलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि नियमित रुपमा कार्य हुने गरे/नगरेको ?	०-१	०.५	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू बीच बनेको सञ्जालमा कार्यगत छलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि नियमित रुपमा कार्य हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा आकलझुकल कार्यगत छलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि बेलाबेलामा कार्य हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा कार्यगत छलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि कार्य हुने नगरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू बीच सञ्जाल नबनेको तर सम्बन्धित सरोकारवालासँग कार्यगत छलफल तथा कार्य हुने गरेको ।
९९				५.५.३	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू बीच	०-१	०	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू बीच	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू बीच	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू बीच	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिमहरू प्रदान गर्ने गरे/नगरेको ?			कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिमहरू प्रदान गर्ने गरेको ।	कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का केही प्रतिनिधिलाई मात्र लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम दिने कार्यक्रम रहेको ।	कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिमहरू प्रदान गर्ने नगरे ।	निकायहरू बीच कार्यगत संयन्त्रका प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गर्ने कार्य नभएको ।
१००				२.२.४	महिला बिरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय सुरक्षा परिषदबाट पारित प्रस्ताव नम्बर	०-१	०.५	महिला बिरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र	महिला बिरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय सुरक्षा परिषद्वारा पारित प्रस्ताव नम्बर	महिला बिरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय सुरक्षा परिषद्वारा पारित प्रस्ताव नम्बर	महिला बिरुद्ध हुने भेदभाव उन्मूलन गर्न सबै महासन्धि, राष्ट्रिय कार्ययोजना, अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धता अनुरुप स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका

सि.नं.	मूल बिषय	सहायक बिषय	अंक	सूचक नं.	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					१३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार कार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन तथा कार्यान्वयन गर्ने गरे/नगरेको ?			१८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार कार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन तथा कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	१३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार कार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरेपनि कार्यान्वयन नगरेको ।	१३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार कार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरूद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन तथा कार्यान्वयन गर्ने नगरेको ।	सबै कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजन र कार्यान्वयन नगरिएको ।

अनुसूची ३: लैससास परिक्षण कार्य तालिका

क्र.सं.	पाठयक्रमको शिर्षक	उद्देश्य	विषयवस्तु	समय	विधि
पहिलो दिन					
१	परिचय, कार्यक्रमको उद्देश्य माथि प्रकाश	सहभागिहरुलाई कार्यक्रमको उद्देश्य बारेमा जानकारी हुनेछ		१-२ घण्टा	• प्रवचन, छलफल • अनुभव आदान प्रदान
२	लैससासको महत्व, लैससास परीक्षण विधि र सूचकहरुमा जानकारी	सहभागिहरुलाई लैसासास परीक्षणको विधि र र सूचकहरुको बारेमा जानकारी हुनेछ	लैससास परीक्षणको विधि र र सूचकहरु	१.५० घण्टा	• प्रवचन, छलफल • अनुभव आदान प्रदान • प्रस्तुति
३.	सबैको सहभागितामा सूचकहरुको विश्लेषण अंकभार दिने	लैससास परीक्षणको सूचकहरु बारेमा सचेतना तथा लैससासको अवस्था बारेमा जानकारी हुनेछ	लैससास परीक्षणको विधि र र सूचकहरुको विश्लेषण	२ घण्टा	• प्रवचन, छलफल • अनुभव आदान प्रदान • प्रस्तुति
४	माकुरेजालो प्रस्तुति	पुग्नुपर्ने लक्ष्य र हालको अवस्थाको चित्रवाट प्रस्तुतिले महशुसिकरण हुनेछ	माकुरेजालो चित्रको प्रस्तुतिमा सहजिकरण		
दोश्रो दिन					
४.	पहिलो दिनको समिक्षा	लैससास परीक्षणको सूचकहरु बारेमा पुनः स्मरण हुनेछ ।	सहभागिवाट अघिल्लो दिन भएका गतिविधिहरु को समिक्षा गराउने र नपुग भएका विषयमा थप स्पष्टता गराउने	१-२ घण्टा	प्रस्तुति छलफल
५.	SWOT analysis गर्ने र लैससासको विश्लेषण गर्ने, समूह कार्यको प्रस्तुति	लैससास विश्लेषण गरी थप जानकारी प्राप्त हुनेछ ।	लैससास विश्लेषण (सवल, कमजोर, अवसर, चुनौति)	१:३० मिनेट	• प्रवचन • छलफल • अनुभव आदान प्रदान • समूहकार्य र प्रस्तुति
६.	कार्ययोजना तयार गर्ने	सहभागिहरुले आफ्नो संस्थाको कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न सक्षम हुनेछन्	कार्ययोजना फारम	२ घण्टा	• प्रवचन • छलफल, प्रस्तुति
७	कार्यक्रमको मूल्याङ्कन र समापन			३० मिनेट	

अनुसूची ४: लैससास परिक्षण कार्यक्रमक तस्विरहरु